

گزارش تحولات بین‌المللی و داخلی در حوزه معادن و
صنایع معدنی در سه‌ماهه آخر سال ۱۳۹۷
(فصل زمستان)
(22 December 2018 – 20 March 2019)

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی
دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

کد موضوعی: ۳۱۰
شماره مسلسل: ۱۶۴۶۶
خردادماه ۱۳۹۸

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۳.....	۱. تحولات داخلی کشور در حوزه معادن و صنایع معدنی
۱۴.....	۲. تحولات بین‌المللی در حوزه معادن و صنایع معدنی
۳۲.....	۳. جمع‌بندی تحولات داخلی و بین‌المللی زمستان ۱۳۹۷ در بخش معادن و صنایع معدنی
۳۹.....	منابع و مأخذ

گزارش تحولات بین‌المللی و داخلی در حوزه معادن و صنایع معدنی
در ۳ ماهه دوم سال ۱۳۹۷ (فصل تابستان)
(21 June – 22 September 2018)

چکیده

بخش معادن و صنایع معدنی ایران در سال ۱۳۹۷ شاهد رویدادهای داخلی و بین‌المللی متعددی بوده است. بازگشت تحریم‌های ایالات متحده آمریکا پس از خروج این کشور از برجام و نابسامانی‌های ارزی کشور از عوامل مهم و اثرگذار بر تولید و تجارت محصولات معدنی و فلزی ایران بود. به‌هم‌ریختگی بازار داخل، دخالت دولت در قیمت‌گذاری محصولات معدنی و فلزی به همراه سیاست‌های ارزی بانک مرکزی موجب ایجاد موانع جدی در تولید و صادرات بخش معدن و صنایع معدنی کشور شده است به طوری که صادرات محصولات بخش معدن و صنایع معدنی در سال ۱۳۹۷ از نظر وزنی ۵ درصد و از نظر ارزشی ۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۶ افت داشته است. در کنار این موارد، در زمینه تولید برخی محصولات مانند مس کاتد (۵۴/۵ درصد)، گندله سنگ‌آهن (۳۲ درصد)، آهن اسفنجی (۲۸/۵ درصد)، زغال‌سنگ (۲۷ درصد) رشد تولید قابل توجه بوده است. افزایش قیمت گاز مصرفی واحدهای فولادسازی، افتتاح بخشی از ظرفیت‌های زنجیره ارزش فولاد کشور، افتتاح واحد تولید شمش آلومینیم شرکت آلومینای ایران و کاهش قابل توجه تولید آلومینیم در واحدهای المهدی و هرمزال به دلیل ابطال واگذاری این کارخانه از رویدادهای دیگر در اواخر سال ۱۳۹۷ بوده است. در مجموع، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های متعدد صادر شده از سوی دولت، امنیت سرمایه‌گذاری، تولید و تجارت را تا اندازه زیادی کاهش داده است در حالی که حوزه تولید و تجارت برای رونق و توسعه پایدار به ثبات نسبی و امنیت نیاز دارد.

در سطح بین‌المللی رویدادهایی مانند تنش تجاری میان آمریکا و چین، سیاست‌های اقتصادی دولت چین در زمینه تحریک اقتصاد این کشور و حوادث و رویدادهایی مانند شکستن سد باطله معدن سنگ‌آهن در برزیل آثار قابل توجهی بر بازار محصولات معدنی و فلزی در دنیا داشته است. افق مثبت مذاکرات میان آمریکا و چین برای پایان دادن به جنگ تعرفه‌ها و سیاست‌های جدید اقتصادی چین به منظور تزریق نقدینگی برای تحریک اقتصاد در سه‌ماهه آخر سال ۱۳۹۷، سیگنال‌های مثبتی به بازار محصولات معدنی و فلزی دنیا داده است. شکستن سد باطله معدن سنگ‌آهن در برزیل که موجب کسری عرضه ۷۰ میلیون تنی گندله و کنسانتره سنگ‌آهن در دنیا شد، موجب رشد قیمت سنگ‌آهن و به‌تبع آن رشد قیمت‌های جهانی فولاد و قراضه شد. در مجموع، سه‌ماهه پایانی سال ۱۳۹۷ برای اکثر محصولات معدنی و فلزی با رشد قیمت‌ها و رونق بازارهای بین‌المللی همراه بوده است.

بررسی بازار داخلی محصولات معدنی و فلزی نشان می‌دهد که در بخش‌هایی چون زنجیره آهن و فولاد، مس، سرب و روی، سیمان، کاشی و سرامیک، سنگ‌های ساختمانی و تزئینی و ... توجه جدی به مساله صادرات از اهمیت بالایی برخوردار است و نه تنها سیاست‌های دولت باید در جهت توسعه و حمایت از صادرات باشد، بلکه زمینه‌های لازم برای حفظ بازارهای صادراتی و ایجاد فرصت‌های جدید از طریق رایزنی‌های اقتصادی و تجاری را نیز ایجاد کند. بنابراین اتخاذ هر نوع سیاست و تصمیمی که به نوعی موجب محدود شدن صادرات مواد معدنی و فلزی (به جز در موارد مربوط به خام فروشی) و از دست رفتن بازارهای صادراتی شود، موجب ایجاد چالش برای بخش تولید کشور خواهد شد. سیاست‌های تعرفه‌ای در زمینه صادرات نیز باید صرفاً در راستای برنامه‌های توسعه صنایع پایین‌دستی، تولید محصولات با ارزش افزوده بالا و تامین حداقل نیاز داخلی قرار گیرد.

افت و خیز روابط تجاری میان ایالات متحده آمریکا و چین به عنوان دو قدرت بزرگ اقتصادی دنیا، غیرقابل پیش‌بینی و پیچیده بودن این روابط و تاثیر آن بر بازار محصولات معدنی و فلزی دنیا، ترسیم دورنمای مشخصی از بازارهای جهانی را با چالش روبرو کرده است، در این میان تلاش دولت چین برای جلوگیری از رکود اقتصادی در این کشور و انجام اقدامات حمایتی و آزادسازی منابع برای تحریک اقتصاد، چشم‌انداز روشنی را برای ایجاد تقاضای محصولات معدنی و فلزی ایجاد کرده است. رویدادهای طبیعی و خطاهای انسانی نیز یکی دیگر از عواملی است که بر بازار موثر است به گونه‌ای که شکست سد باطله یکی از بزرگترین تولیدکنندگان کنسانتره و گندله و تاثیر آن بر سیاست‌های دولت برزیل در برخورد با معادن و صنایع معدنی حداقل در میان مدت موجب کسری عرضه و افزایش قیمت محصولات زنجیره ارزش فولاد و ایجاد فرصت‌های صادراتی برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان کشورمان خواهد شد.

۱. تحولات داخلی کشور در حوزه معادن و صنایع معدنی

۱-۱. تولیدات محصولات معدنی و فلزی

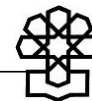
جدول ۱ میزان تولید محقق شده در حوزه معادن و صنایع معدنی کشور را در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ نشان می‌دهد.

جدول ۱. عملکرد تولید واحدهای عمده معدنی و صنایع معدنی کشور

ردیف	محصول	شرکت / معدن	آمار تولید محقق شده (تن)			
			کل سال ۱۳۹۶	۹ ماهه اول ۱۳۹۷	دی ماه ۱۳۹۷	اسفندماه ۱۳۹۷
زنجیره ارزش آلومینیم						
۱	پودر آلومینا	آلومینای ایران	۲۴۰,۱۶۷	۱۷۵,۲۰۵	۲۰,۷۱۴	۲۰,۹۴۶
۲	آلومینیم	هرمزال	۱۰۵,۶۴۷	۷۱,۱۳۲	۱,۹۵۸	۲,۱۵۴
		المهدی	۶۱,۶۶۹	۴۶,۵۴۰	۲,۱۷۳	۲,۰۴۳
		ایرالکو ^۱	۱۷۰,۲۹۲	۱۳۱,۳۴۵	۱۲,۸۷۲	۱۲,۲۰۶
		جمع کل آلومینیم	۳۳۷,۶۰۸	۲۴۹,۰۱۷	۱۷,۰۰۳	۱۶,۳۹۹
زنجیره ارزش مس						
۱	استخراج مس	سونگون	۴۹,۷۶۵,۵۴۳	۴۰,۱۱۱,۳۶۴	۴,۳۹۲,۳۶۱	۴,۱۸۲,۸۷۲
		سرچشمه	۸۵,۷۷۴,۷۳۳	۶۸,۷۶۹,۹۹۹	۷,۲۵۸,۶۹۰	۷,۱۷۰,۴۰۴
		میدوک	۳۴,۹۵۸,۰۷۶	۲۳,۸۸۴,۹۴۴	۲,۶۷۸,۴۷۸	۲,۶۴۸,۷۰۹
		جمع کل	۱۷۰,۴۹۸,۳۵۲	۱۳۲,۷۶۶,۳۰۷	۱۴,۳۲۹,۵۲۹	۱۴,۰۰۶,۵۹۰
۲	سنگ سولفیدی مس	میدوک	۸,۴۸۹,۸۷۷	۶,۶۹۳,۶۴۰	۷۵۰,۶۰۰	۷۳۴,۳۱۱
		سرچشمه	۲۸,۶۹۴,۹۳۹	۲۲,۵۵۷,۷۲۵	۲,۶۸۳,۱۸۱	۱,۹۰۷,۲۰۱
		سونگون	۱۳,۸۴۹,۱۶۳	۱۱,۳۶۳,۸۴۷	۱,۲۶۱,۴۸۳	۱,۱۱۵,۳۶۳
		جمع کل	۵۱,۰۳۳,۹۷۹	۴۰,۶۱۵,۲۱۲	۴,۶۹۵,۲۶۴	۳,۷۵۶,۸۷۵
۳	کنسانتره مس (تغلیظ)	میدوک	۱۵۳,۷۲۳	۱۱۵,۷۳۹	۱۲,۱۷۵	۱۲,۰۳۴
		سونگون	۳۱۰,۶۰۰	۲۴۸,۳۹۴	۲۸,۶۶۶	۲۴,۷۸۸
		سرچشمه	۶۷۶,۸۶۶	۵۲۹,۹۲۷	۶۲,۶۳۴	۵۰,۵۸۹
		جمع کل	۱,۱۴۱,۱۸۹	۸۹۴,۰۶۰	۱۰۳,۴۷۵	۸۹,۵۴۰
۴	آند مس	سرچشمه	۸۹,۷۷۶	۱۴۶,۶۱۷	۱۹,۰۱۶	۱۸,۷۲۲
		خاتون‌آباد	۱۱۱,۴۵۸	۸۲,۰۶۳	۱۰,۱۳۷	۹,۸۰۴
		جمع کل	۲۰۱,۲۳۴	۲۲۸,۶۸۰	۲۹,۱۵۳	۲۸,۵۲۶
۵	کاتد مس ۱= پالایشگاه ۲= لیچینگ	سرچشمه ۱	۶۵,۳۲۶	۱۰۵,۴۹۲	۱۲,۱۵۱	۱۴,۹۷۵
		سرچشمه ۲	۷,۱۶۹	۵,۰۷۲	۵۳۳	۵۴۹
		میدوک ۱	۸۱,۳۵۰	۶۳,۴۸۴	۷,۸۱۲	۷,۵۸۰
		میدوک ۲	۶,۲۸۲	۴,۹۴۷	۵۳۴	۵۰۶
		جمع کل	۱۶۰,۱۲۸	۱۷۸,۹۹۵	۲۱,۰۳۰	۲۳,۴۰۴
۶	مولیبدن تغلیظ	سرچشمه	۶,۰۱۴	۳۰۶	۵۰۷	۳۷۲
		سونگون	۱,۹۰۶	۲۰۰	۱۴۰	۱۲۲

۱. مجموع تولید شمش خالص، آلیاژی، براده، اسلب و بیلت آمده است.

ردیف	محصول	شرکت / معدن	آمار تولید محقق شده (تن)					
			کل سال ۱۳۹۶	۹ ماهه اول ۱۳۹۷	دی ماه ۱۳۹۷	بهمین ماه ۱۳۹۷		
		میدوک	-	-	۱۰۰	۹۴		
		جمع کل	۷,۹۲۰	۵۰۶	۷۴۷	۵۸۸		
۷	لجن طلا و نقره	سرچشمه	۱۳۱	۱۶۶	۳۷	۴۸		
		جمع کل	۱۳۱	۱۶۶	۳۷	۴۸		
زنجیره ارزش سرب و روی								
۱	کانسنگ سرب و روی	انگوران	۸۸۵,۵۲۸	۸۳۴,۳۶۰	۴۷,۳۶۵	۷۰,۷۱۵		
		نخلک	۴۳,۴۰۴	۵۰,۱۱۹	۶,۶۶۰	۶,۱۴۱		
		جمع کل	۹۲۸,۹۳۲	۸۸۴,۴۷۹	۵۴,۰۲۵	۷۶,۸۵۶		
زنجیره ارزش فولاد								
۱	استخراج سنگ آهن	جلال آباد	۶۱۲,۳۶۰	۲,۴۳۹,۲۷۶	۱۱۳,۹۵۵	۲۷,۱۵۳		
		چادرمو	۱۵,۱۹۵,۲۹۰	۱۳,۴۸۵,۶۳۶	۱,۰۵۸,۸۹۰	۹۵۸,۴۸۰		
		سیرجان ۲	۷۳۹,۶۱۰	۳,۰۸۹,۰۵۳	۵۰۲,۹۱۲	۵۹۵,۳۷۱		
		مرکزی	۷,۲۳۰,۳۳۳	۶,۲۵۴,۵۶۰	۱,۰۱۳,۲۱۶	۹۵۴,۶۱۶		
		میشدوان	۷۳۹,۶۷۲	۲۰۵,۵۷۹	۰	۰		
		ماهان	۵۷۵,۴۲۷	۸۴۷,۸۳۲	۹۵,۳۱۵	۷۱,۴۲۰		
		گل گهر	۱۱,۶۹۵,۲۶۸	۸,۰۸۴,۹۲۵	۱,۰۳۱,۵۳۶	۹۲۴,۷۶۶		
		گهرزمین	۱۶,۲۸۹,۶۹۵	۱۰,۵۹۸,۲۶۰	۱,۵۶۸,۰۹۷	۱,۴۳۶,۹۶۷		
		سنگان	۶,۲۲۶,۷۰۱	۳,۲۰۶,۲۱۷	۵۳۷,۷۷۵	۵۹۹,۹۱۹		
		فلات مرکزی	۱,۱۳۹,۷۹۹	۵۴۸,۶۴۸	۱۲۳,۲۷۰	۵۷,۱۱۷		
		جمع کل	۶۰,۴۴۴,۱۵۵	۴۸,۷۵۹,۹۸۶	۶,۳۱۱,۸۸۱	۵,۹۴۷,۶۸۰		
		۲	کنسانتره سنگ آهن	گهرزمین	۴,۱۰۱,۰۴۱	۳,۲۶۷,۳۳۲	۳۸۷,۰۰۱	۵۱۳,۳۷۸
				اپال پارسیان	۲,۱۰۷,۳۳۸	۲,۱۹۹,۴۸۶	۲۸۵,۶۰۰	۲۸۱,۳۱۳
خاورمیانه	۴,۴۰۲,۸۷۰			۳,۸۶۴,۱۱۸	۳۴۱,۲۱۴	۳۶۹,۴۶۷		
گل گهر	۱۴,۲۴۱,۳۰۲			۱۱,۸۸۸,۴۸۶	۱,۰۲۷,۰۰۷	۱,۲۹۱,۱۲۹		
چادرمو	۸,۵۴۱,۳۳۷			۶,۷۳۹,۲۶۳	۸۱۲,۶۷۹	۶۶۰,۵۵۴		
مرکزی	۴,۹۴۶,۶۴۲			۴,۰۰۰,۰۲۵	۴۵۹,۱۳۸	۴۴۸,۱۷۵		
جلال آباد	۴۱۱,۹۹۲			۳۷۸,۱۳۳	۵۵,۴۵۸	۵۱,۴۸۰		
توسعه ملی	۱۴۸,۳۰۶			۱,۰۷۶,۴۲۹	۱۷۲,۱۲۹	۱۶۸,۲۹۶		
صبا نور	۰			۸۹۳,۶۰۲	۷۵,۹۴۴	۶۴,۶۳۳		
جمع	۳۸,۹۰۰,۸۲۸			۳۴,۳۰۶,۸۷۴	۳,۸۵۹,۲۳۷	۲,۶۷۹,۱۲۵		
جمع سایر واحدها	۸۰۰,۰۰۰			N	N	N		
جمع کل	۳۹,۷۰۰,۸۲۸			N	N	N		
۳	گندله سنگ آهن			فولاد مبارکه	۷,۳۰۷,۷۷۷	۵,۷۰۷,۲۴۱	۶۳۳,۳۰۰	۶۲۷,۸۱۰
		فولاد خوزستان	۶,۱۵۵,۹۷۵	۴,۷۰۳,۰۱۹	۵۶۱,۹۴۸	۵۵۲,۸۵۸		
		خاورمیانه	۳,۴۱۷,۳۳۹	۳,۷۳۷,۳۸۸	۴۵۱,۲۹۶	۳۷۹,۶۱۴		
		چادرمو	۳,۴۷۰,۷۶۴	۲,۶۳۹,۲۵۶	۳۱۷,۸۳۶	۲۸۹,۶۴۹		
		اپال پارسیان	۰	۲,۸۲۴,۶۷۳	۲۹۷,۵۲۷	۲۶۹,۶۱۸		
		سنگان خراسان	۰	۵۰۷,۴۲۰	۲۷۶,۵۵۲	۲۸۰,۱۲۹		
		گل گهر	۱۱,۰۰۵,۵۶۷	N	۱,۰۴۰,۰۰۴	۱,۰۰۴,۵۴۶		

آمار تولید محقق شده (تن)					شرکت / معدن	محصول	ردیف
اسفندماه ۱۳۹۷	بهمن ماه ۱۳۹۷	دی ماه ۱۳۹۷	۹ ماهه اول ۱۳۹۷	کل سال ۱۳۹۶			
۱۴۴,۳۲۲	۱۰۸,۳۲۸	۷۲,۰۸۶	۲,۰۴۲,۰۰۵	۰	فولاد خراسان		
۳,۰۱۵,۵۱۷	۳,۵۱۲,۵۵۲	۳,۶۷۷,۶۴۶	۳۱,۱۴۷,۲۰۱	۳۱,۳۵۷,۴۲۲	جمع		
N	N	N	N	۱,۰۹۴,۸۶۹	جمع سایر واحدها		
N	N	N	N	۳۲,۴۵۲,۲۹۱	جمع کل		
۵۸۰,۸۷۳	۵۳۱,۹۵۵	۴۷۴,۴۱۷	۵,۴۷۷,۱۹۴	۷,۳۲۵,۰۳۱	فولاد مبارکه	آهن اسفنجی	۴
۵۵,۰۱۷	۳۱,۱۰۰	۴۷,۷۹۲	۴۲۰,۳۷۲	۴۸۰,۳۱۹	فولاد سفیددشت		
۱۰۲,۰۶۷	۹۸,۶۴۶	۱۱۲,۱۰۴	۹۳۸,۱۸۷	۱,۱۲۹,۶۶۳	فولاد سبا		
۱۳۴,۰۶۷	۱۳۴,۴۲۵	۱۴۳,۲۳۳	۱,۲۷۹,۴۰۹	۱,۵۰۰,۴۰۶	فولاد هرمزگان		
۹۳,۷۹۰	۱۰۱,۷۹۰	۱۵۱,۵۳۳	۱,۱۶۹,۸۱۲	۱,۵۸۰,۶۰۷	فولاد کاوه جنوب		
۶۶,۸۴۳	۷۲,۵۵۹	۷۳,۸۳۱	۶۲۲,۰۳۴	۸۱۱,۵۴۹	فولاد غدیر		
۵۹,۶۱۸	۶۵,۰۲۰	۶۲,۱۹۱	۵۱۸,۱۲۲	۰	فولاد سبزواری		
۳۴۹,۹۱۹	۳۶۵,۶۰۱	۳۵۵,۵۶۷	۲,۷۸۶,۳۶۷	۳,۹۹۳,۲۶۳	فولاد خوزستان		
۱۱۷,۹۶۲	۱۳۲,۷۲۵	۱۲۷,۶۳۷	۹۷۲,۷۳۷	۱,۲۴۴,۸۸۲	فولاد خراسان		
۰	۰	۰	۱۲۸,۱۹۶	۱۳۳,۸۷۵	ذوب آهن اصفهان		
۳۶,۵۴۸	۳۳,۹۳۰	۱۴,۷۷۴	۵۲۸,۳۷۳	۰	فولاد میانه		
۱,۲۰۰	۵۵۰۰	۶۰,۶۸۴	۵۳۵,۱۷۱	۰	فولاد شادگان		
۷۱,۶۴۱	۶۹,۱۰۱	۷۰,۹۹۵	۶۲۳,۹۱۴	۸۲۹,۸۶۸	خاورمیانه		
۲,۷۰۸	۳۰,۵۶	۴,۲۹۹	۲۵,۰۵۴	۰	صبا فولاد		
۶۸,۵۱۵	۷۰,۴۲۱	۷۴,۸۰۷	۶۵۲,۲۳۱	۸۵۰,۴۸۳	ارفع		
۵۹,۱۷۶	۷۵۴,۷۲۱	۵۳,۸۵۷	۳۱۵,۷۵۴	۰	صبا (بریکت گرم)		
۳۶,۱۴۷	۴۹,۷۵۹	۶۰,۰۰۰	۵۵۶,۷۰۵	۰	فولاد نی ریز		
۱۱۷,۸۳۲	۱۱۸,۴۲۰	۱۲۳,۲۲۲	۱,۰۹۳,۹۲۱	۰	آهن و فولاد گل گهر (طرح گوهر)		
۱۰۰,۴۹۵	۵۰,۰۴۳	۱۳۵,۰۴۰	N	۰	آهن و فولاد گل گهر (طرح کوثر)		
۲,۰۵۴,۴۱۸	۲,۶۸۸,۷۷۲	۲,۱۴۵,۹۸۲	۱۸,۶۴۳,۵۵۳	۱۹,۸۷۹,۹۴۶	جمع		
N	N	N	N	۳,۵۹۸,۵۴۸	جمع سایر واحدها		
N	N	N	N	۲۳,۴۷۸,۴۹۴	جمع کل		
۴۶۷,۵۸۶	۴۲۶,۲۶۱	۹۳۱,۳۴۱	۵,۰۳۱,۳۱۵	۶,۴۵۰,۶۲۶	مبارکه (اسلب)	فولاد خام (شمش فولاد)	۵
۱۰۳,۲۹۹	۱۲۱,۰۸۴	۱۲۸,۴۶۹	۱,۰۸۸,۰۴۴	۱,۴۰۸,۲۴۲	هرمزگان (اسلب)		
۸۹,۷۴۹	۱۰۹,۴۷۸	۱۱۵,۵۵۴	۹۵۱,۶۷۳	۸۰۸,۱۵۸	سبا (اسلب)		
۶۶۰,۶۳۴	۶۵۴,۸۲۳	۱,۰۱۷۵,۳۶۴	۷,۰۷۱,۰۳۲	۸,۶۶۷,۰۲۶	جمع کل		
۸۹,۴۱۱	۱۰۷,۲۳۷	۸۶,۴۲۳	۱,۰۸۵,۶۸۰	۱,۴۳۶,۸۶۱	خوزستان (اسلب)		
۲۲,۰۰۸۹	۲۱۹,۳۶۰	۲۳۳,۷۳۶	۱,۳۱۵,۵۳۸	۱,۴۷۲,۹۶۱	خوزستان (بلوم)		
۶,۹۵۱	۱۲,۱۲۰	۷,۴۳۶	۴۳۸,۵۰۰	۸۵۵,۷۶۷	خوزستان (بیلت)		
۳۱۶,۴۵۱	۳۳۸,۷۱۷	۳۲۷,۵۹۵	۲,۸۳۹,۷۱۸	۳,۷۶۵,۵۸۹	جمع کل		
۱۸۴,۸۹۷	۱۸۷,۰۲۱	۲۰۱,۹۳۶	۱,۶۸۹,۲۱۵	۲,۲۷۵,۸۸۹	ذوب آهن (بلوم)		
۳۲,۴۸۷	۳۲,۲۱۳	۳۰,۲۸۸	۳۲۱,۳۹۴	۳۹۷,۸۱۱	فولاد آلیاژی (بلوم)		
۶۸,۸۳۰	۸۹,۲۶۴	۸۹,۳۵۹	۷۷۱,۳۵۸	۸۲۵,۹۷۶	کاوه جنوب (بیلت)		

ردیف	محصول	شرکت / معدن	آمار تولید محقق شده (تن)						
			کل سال ۱۳۹۶	۹ ماهه اول ۱۳۹۷	دی ماه ۱۳۹۷	بهمین ماه ۱۳۹۷			
			۸۴۷,۴۶۳	۷۵۵,۲۴۱	۹۸,۶۳۴	۹۸,۵۶۰			
			۴۲۸,۶۶۱	۶۵۸,۴۷۳	۸۴,۵۸۸	۷۰,۰۵۵			
			۸۰۱,۴۸۳	۶۳۵,۶۵۷	۷۷,۷۴۳	۷۳,۳۸۷			
			۴۲,۵۷۳	N	.	.			
			۱۷,۲۵۰,۹۸۸	۱۴,۷۴۲,۰۸۸	۱,۵۴۵,۵۰۷	۱,۵۶۴,۰۴۰			
			۴,۶۰۰,۰۰۰	N	N	N			
			۲۱,۸۵۰,۹۸۸	N	N	N			
			۵,۲۳۱,۰۳۳	۴,۰۳۰,۳۴۹	۲۶۵,۳۹۷	۴۵۴,۱۳۱			
			۷۷۳,۹۹۸	۸۹۱,۴۳۱	۱۱۲,۰۵۴	۱۰۶,۵۶۸			
			۲۹۷,۵۳۹	۲۰۴,۸۷۴	۳۵,۰۰۰	۳۵,۰۰۰			
محصولات فولادی			۷۴۲,۹۸۶	۵۲۸,۵۷۰	۸۵,۲۴۲	۷۷,۷۱۴			
			۴۳,۵۱۶	.	۶,۰۶۸	۴,۲۷۷			
			۵۰۹,۰۶۳	۴۶۱,۰۲۷	۵۰,۴۳۱	۴۶,۹۸۶			
			۲۵۶,۵۵۴	۲۵۶,۲۹۰	۳۶,۱۰۵	۳۷,۳۸۰			
			۵۲۹,۸۳۹	۴۱۹,۷۹۵	۵۱,۴۲۵	۴۸,۰۱۰			
			۲۶۳,۲۰۱	۱۸۳,۸۱۸	۱۶,۸۳۹	۱۹,۶۵۶			
			۶۴,۶۹۹	۳۶,۳۰۲	۴,۱۷۰	۱۶,۹۲۱			
			۸۱۳,۶۹۲	۵۴۸,۱۱۵	۵۹,۷۱۴	۵۰,۳۶۲			
			۹۳,۸۴۲	۵۱,۳۶۹	۵,۷۵۶	۳,۴۰۶			
			۳,۵۵۴	۶,۹۵۸	.	۸۰			
			۸,۱۲۰	۴,۰۱۴	۸۳۷	۱,۱۳۵			
			۷۱۰,۵۲۵	۴۷۸,۱۲۸	۴۳,۵۲۸	۳۲,۱۸۳			
			۲۱۰,۱۷۵	۱۷۱,۱۵۰	۱۸,۲۷۳	۱۱,۴۹۳			
			۱۷,۶۰۴	۲۸,۹۳۴	۲۶	۱۰			
			۱۲,۱۰۸	۷,۸۵۷	۲,۰۶۹	.			
			۱۰,۵۸۲,۰۴۸	۸,۳۰۸,۹۸۱	۷۹۲,۹۳۴	۹۴۵,۳۱۲			
			۹,۳۰۰,۰۰۰	N	N	N			
			۱۹,۵۸۲,۰۴۸	N	N	N			
			استخراج زغال سنگ			۱۵۷,۱۶۸	۱۲۲,۹۴۵	۱۴,۱۹۱	۱۱,۶۶۲
						۱,۲۱۴,۳۹۴	۱,۱۹۲,۶۲۴	۱۶۲,۹۹۲	۱۳۲,۶۰۲
۱,۳۷۱,۵۶۲	۱,۳۱۵,۵۶۹	۱۷۷,۱۸۳				۱۴۴,۲۶۴			
تولید کنسانتره زغال سنگ			۱۰۵,۷۲۲	۶۹,۲۸۲	۸,۸۴۶	۱۰,۷۶۲			
			۵۷۰,۰۷۶	۴۵۳,۶۶۵	۶۲,۲۴۰	۵۷,۶۲۹			
			۶۷۵,۸۰۸	۵۲۲,۹۴۷	۷۱,۰۸۶	۶۸,۳۹۱			

مأخذ: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران.

N: آمار تفکیکی موجود نیست.

در جدول ۲، عملکرد تولید محصولات معدنی و فلزی در سال ۱۳۹۷ آمده است. تولید محقق شده بیش تر حوزه‌های معدن و صنایع معدنی کشور به جز آلومینیم و پودر آلومینا در سال ۱۳۹۷ روند رو به رشدی نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۶ داشته است. به طوری که تولید مس کاتد با ۵۴/۵ درصد رشد، کانسنگ سرب و روی با ۱۸ درصد، تولید گندله حدود ۳۲ درصد، تولید آهن اسفنجی ۲۸/۵ درصد و استخراج زغال سنگ ۲۷ درصد رشد داشته است. تولید آلومینیم به دلیل شرایط تحریم و چالش‌های ایجاد شده در رابطه با واگذاری واحد المهدی و هرمزال ۱۲ درصد افت داشته است.

جدول ۲. عملکرد تولید محصولات معدنی و فلزی در سال ۱۳۹۷

ردیف	عنوان	واحد	برنامه ۱۳۹۷	تولید ۱۳۹۷
۱	سیمان	میلیون تن	۵۸	۵۵
۲	سنگ ساختمانی (کارشده)	میلیون مترمربع	۱۴۵	۸۶
۳	کاشی و سرامیک	میلیون مترمربع	۳۵۰	۳۸۶
۴	چینی بهداشتی	هزارتن	۱۰۰	۱۰۰
۵	ظروف چینی	هزارتن	۵۵	۴۸
۶	شیشه جام (تخت)	هزارتن	۱۶۰۰	۹۵۷
۷	ظروف شیشه‌ای	هزارتن	۶۶۰	۴۶۴
۸	بتن و اشیا ساخته شده از سیمان از بتن یا از سنگ مصنوعی	میلیون تن	۲۷۰	۲۶۲
۹	کنسانتره زغال سنگ	هزارتن	۱۰۴۰۰	۱۰۶۵۲
۱۰	فروآلیاژ	هزارتن	۱۳۹	۷۰
۱۱	شمش فولاد	میلیون تن	۲۴	۲۳
۱۲	محصولات تخت نورد شده	میلیون تن	۱۲	۲۰
۱۳	محصولات طویل فولادی	میلیون تن	۱۰	
۱۴	کنسانتره مس	هزارتن	۱۰۴۸۰	۱۰۲۱۰
۱۵	مس کاتد	هزارتن	۲۵۰	۲۴۸
۱۶	شمش آلومینیم	هزارتن	۳۴۰	۳۱۷
۱۷	شمش سرب (اولیه و ثانویه)	هزارتن	۱۲۰	۵۳
۱۸	شمش روی	هزارتن	۲۲۰	۲۰۱

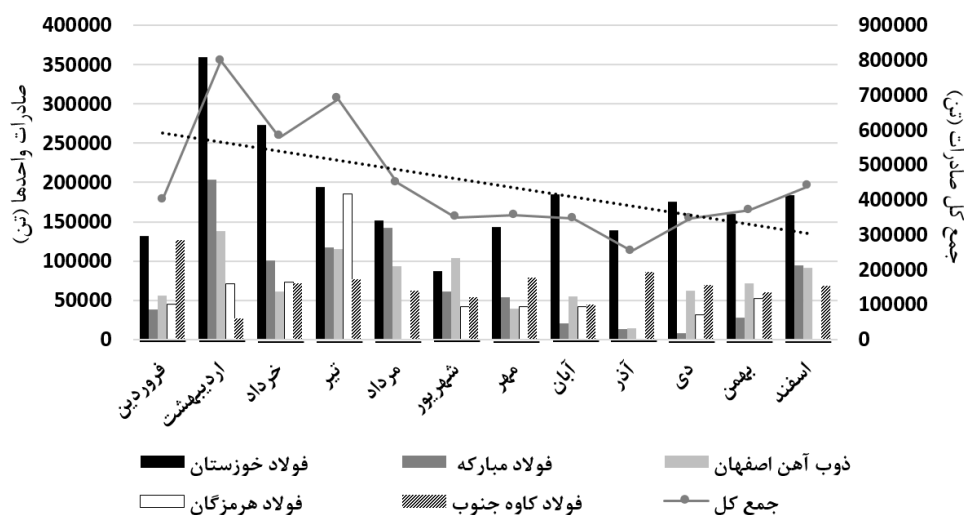
مأخذ: آمار دفتر صنایع معدنی معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت.

۱-۲. تجارت محصولات معدنی و فلزی

بخش معدن و صنایع معدنی در سال ۱۳۹۷ حدود ۵۰ درصد وزنی و ۲۱ درصد ارزشی کل صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داده است. ارزش صادرات محصولات معدن و صنایع معدنی کشور در سال ۱۳۹۷ بیش از ۹/۲ میلیارد دلار بوده است که نسبت به سال قبل از آن افت ۲ درصدی داشته است. کشور در سال ۱۳۹۷ در زمینه صادرات انواع سنگ، کاشی و سرامیک، آلومینیم، سرب و روی، مس، سنگ آهن دانه‌بندی، پودر آلومینا و آهن اسفنجی با کاهش قابل ملاحظه‌ای روبه‌رو بوده است. در

این میان، صادرات انواع فروآلیاژ، زغال سنگ و کک، کنسانتره و گندله سنگ آهن رشد قابل توجهی داشته است. نکته قابل توجه در زمینه تجارت فولاد و محصولات فولادی، رشد ۳ درصدی وزنی و ۱۷ درصدی ارزشی کل صادرات فولاد و محصولات فولادی در سال ۱۳۹۷ است، اما با بررسی آمار صادرات تولیدکنندگان عمده فولاد کشور که در نمودار زیر آمده است، افت صادرات این واحدها مشهود است.

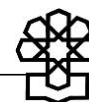
نمودار ۱. صادرات فولاد و محصولات فولادی تولیدکنندگان عمده کشور در سال ۱۳۹۷

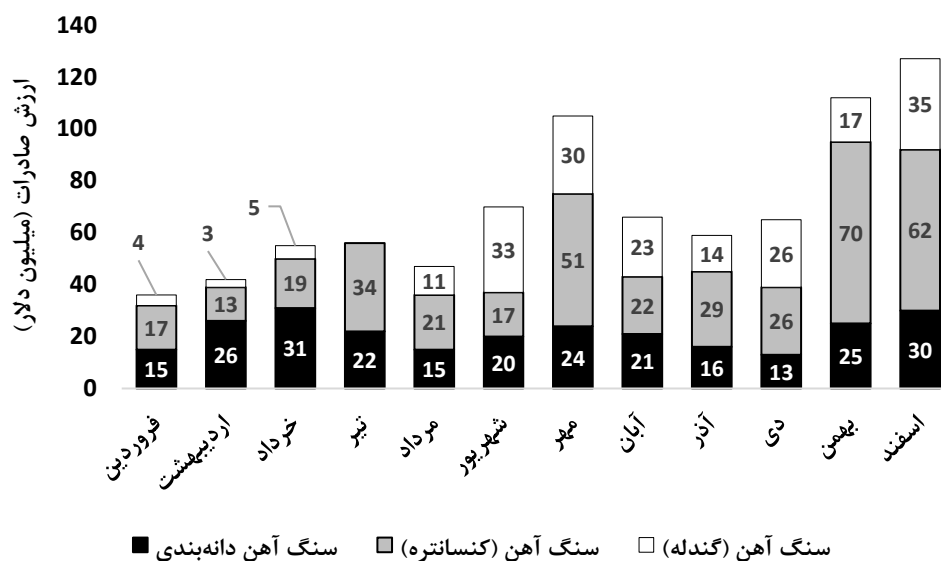
مأخذ: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران.

بنابراین سیگنال ارائه شده از این آمار نشان می‌دهد که بخشی از صادرات محصولات فولادی کشور به صورت صادرات در محموله‌های کوچک (احتمالاً زیر ۱ میلیون دلار) یا صادرات ریالی به کشورهای همسایه و با هدف عدم پیمان‌سپاری ارزی انجام شده است که زنگ خطری برای بخش فولاد کشور است و ممکن است ادامه این روند موجب وضع تعرفه از سوی کشورهای مقصد و از دست رفتن بازارهای صادراتی ایران شود.

در حوزه صادرات سنگ آهن نیز، صادرات سنگ آهن دانه‌بندی کاهش و صادرات کنسانتره و گندله سنگ آهن افزایش قابل توجهی داشته است. با توجه به راه‌اندازی واحدهای گندله‌سازی در کشور و افزایش ظرفیت در این بخش انتظار می‌رود در سال آینده صادرات گندله سنگ آهن از کنسانتره نیز پیشی بگیرد. اما در مجموع میزان صادرات سنگ آهن و سایر محصولات مرتبط در مقایسه با سال ۱۳۹۶ کاهش داشته است که عمدتاً به سیاست‌های تعرفه‌ای دولت مبنی بر وضع ۵ درصد تعرفه بر صادرات سنگ آهن و افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل دریایی تا ۳۰ دلار بر تن برمی‌گردد.

نمودار ۲. ارزش صادرات سنگ آهن دانه بندی، کنسانتره سنگ آهن و گندله در سال ۱۳۹۷

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران.

جدول ۳. آمار صادرات فولاد و محصولات فولادی شرکت های بزرگ فولادی کشور در سه ماهه آخر سال ۱۳۹۷

شرکت	دی ماه ۱۳۹۷	رشد (%)	بهمن ماه ۱۳۹۷	رشد (%)	اسفند ماه ۱۳۹۷	رشد (%)
ذوب آهن اصفهان	۶۲,۴۹۲	-۴۶	۷۱,۷۳۳	-۳۲	۹۱,۶۵۴	-۲۷
فولاد مبارکه	۸,۳۵۸	-۹۱	۲۷,۷۳۹	-۸۴	۹۴,۳۵۳	-۶۱
فولاد خوزستان	۱۷۵,۹۷۱	-۲۹	۱۵۹,۳۸۷	-۴۳	۱۸۳,۵۲۳	-۳۰
فولاد اکسین	۰	-	۹۸۸	-۸۶	۰	-
فولاد هرمزگان	۳۱,۴۲۲	-۶۷	۵۱,۹۶۱	-۱۸	۰	-
فولاد آلیاژی ایران	۱,۰۷۶	۲۸۳	۱۴۶	-۹۷	۵۳۳	-۸۴
فولاد آذربایجان	۰	-	۰	-	۶۰۰	-
فولاد خراسان	۱,۲۷۸	-۹۵	۱,۴۳۴	-۷۷	۱۸,۹۲۲	-
فولاد کاوه جنوب	۶۹,۰۰۰	-۱۴	۶۰,۵۰۰	-۳۲	۶۸,۰۰۰	-۲۳
جمع کل	۳۴۹,۵۹۷	-۴۹	۳۷۳,۸۸۸	-۵۱	۴۵۷,۵۸۵	-۴۴

مأخذ: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران .

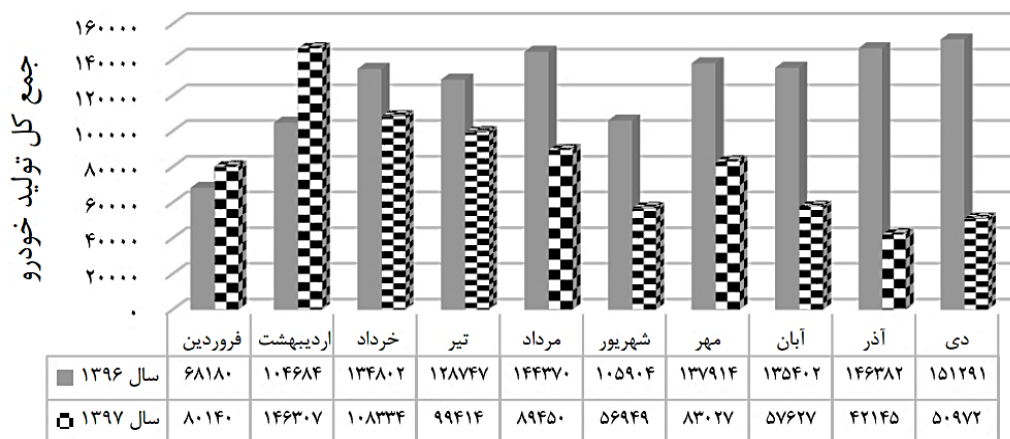
از جمله موانع اصلی صادرات محصولات معدن و صنایع معدنی کشور می توان به دو دسته از عوامل مهم اشاره کرد:

۱. تحریم های بین المللی،
 ۲. سیاست های دولت برای تنظیم بازار داخلی.
- عمده تأثیر تحریم های بین المللی در حوزه تجارت محصولات معدنی و فلزی در زمینه نقل و انتقال

پول، افزایش هزینه‌های حمل دریایی و بیمه کشتی‌ها بوده است.

در خصوص سیاست‌های دولت برای تنظیم بازار داخلی، در سال ۱۳۹۷ با توجه به رکود بازار داخلی به ویژه در زمینه ساخت‌وساز (ساختمان و طرح‌های زیربنایی) و تولید خودرو (نمودار ۳)، به عنوان بازارهای هدف اصلی محصولات معدنی و فلزی و بالاتر بودن ظرفیت‌های تولید داخل از نیاز کشور، به طور طبیعی باید بازار داخلی با کاهش تقاضا روبه‌رو می‌شد، اما به دلیل قیمت‌گذاری دستوری در بورس کالا توسط ستاد تنظیم بازار و ایجاد اختلاف میان قیمت‌های بورس با بازار آزاد، تقاضای کاذبی در بازار داخل شکل گرفت و خریداران برای خرید به قیمت‌های مصوب وزارت صمت به بورس کالا هجوم آوردند و کالای با قیمت مصوب را به صورت آزاد در بازار به فروش رسانده یا صادر نمودند. با ابلاغ دستورالعمل بانک مرکزی مبنی بر پیمان‌سپاری ارزی صادرکنندگان، تولیدکنندگانی که در بورس عرضه نکرده و یا به تعهد خود مبنی بر پیمان‌سپاری ارزی عمل نکردند از صادرات محصولات خود منع شدند. بنابراین مجموع این سیاست‌گذاری‌ها توسط ستاد تنظیم بازار و بانک مرکزی منجر به ایجاد رانت، رونق صادرات با کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف و صادرات به صورت زیر یک میلیون یورو شده و مصرف‌کنندگان نهایی منافع چندانی از این سیاست‌ها نبردند که این سیاست در اوایل سال ۱۳۹۸ اصلاح شده است.

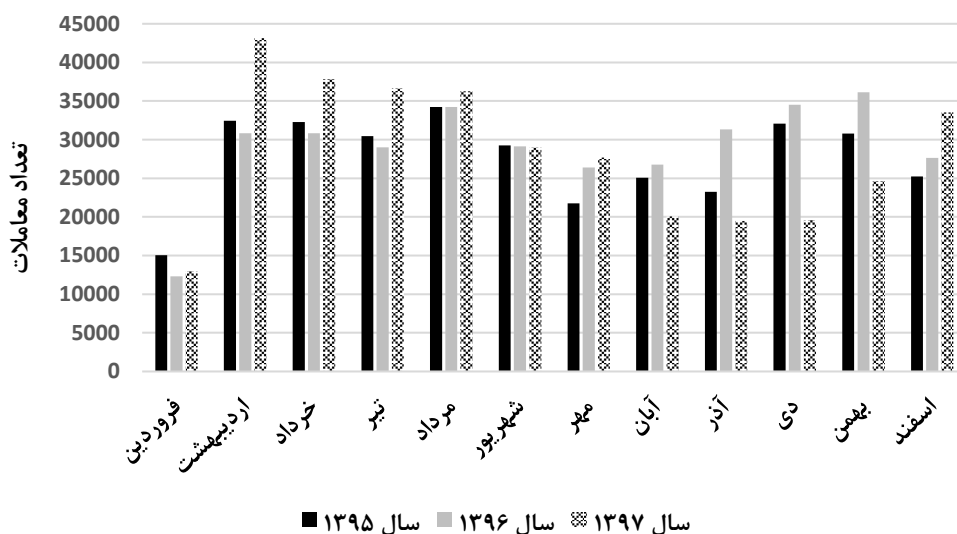
نمودار ۳. وضعیت تولید خودرو در ۱۰ ماهه اول سال ۱۳۹۷ و مقایسه آن با مدت مشابه سال ۱۳۹۶

مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

نمودار ۴. مقایسه تعداد معاملات مسکن انجام شده در کشور در سال‌های ۱۳۹۵ - ۱۳۹۷

مأخذ: وزارت راه و شهرسازی.

جدول ۴، آمار تجارت خارجی محصولات معدنی و فلزی را در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد و میزان رشد وزنی و ارزشی آن را با دوره مشابه سال ۱۳۹۶ مقایسه کرده است.

جدول ۴. تجارت خارجی محصولات معدنی و فلزی در سال ۱۳۹۷ و مقایسه با دوره مشابه سال قبل

نام محصول	صادرات			واردات		
	وزن*	رشد (درصد)	ارزش*	رشد (درصد)	وزن	رشد (درصد)
آنتیمون	۰/۹۳	۳۷۰/۱	۱/۷۸	۶۵۹۰	۰/۲۶	۴۹/۶
فولاد و محصولات فولادی	۸,۹۰۳/۹۷	۳	۴,۱۱۸/۱۱	۱۷	۱,۳۲۲/۴۴	-۵۶/۷
انواع سنگ و ...	۵,۸۷۹/۹۲	-۶	۳۴۲/۱۳	-۱۹	۳۶/۷۹	-۶۲/۱
انواع فروآلیاژ	۵۰/۴۴	۶۹	۷۳	۴۳	۱۷۹/۹۳	-۲۷/۶
سفال، آجر، کاشی و سرامیک	۸۵/۹۴	-۸۹	۱۱/۴۴	-۹۰	۳۷/۱۷	-۲۱/۸
زغال سنگ و کک	۴۲۵/۴۲	۵۵	۷۲/۶۱	۶۷	۶۵۸/۳۶	۳۷
زنجیره آلومینیم	۹۲/۴۹	-۵۳	۱۷۸/۰۵	-۴۹	۱۰۹/۳	-۵۰/۷
زنجیره تیتان	۰/۱۵	-۲۵	۰/۳۹	۱	۴۴/۸۶	-۱۹/۳
زنجیره سرب	۹۹/۰۳	-۴۳	۱۲۸/۰۱	-۵۲	۱۵/۳۱	۶/۱
زنجیره روی	۱۲۱/۲۲	-۴۷	۲۵۵/۸۱	-۳۶	۹۵/۸۷	-۴۱/۸
زنجیره سیمان	۱۳,۷۱۵/۱۸	۳	۴۲۰/۲۵	-۱۷	۴۶/۴۹	-۱۸/۹
زنجیره مولیبدن	۳/۱۴	-۱۷	۳۲/۹۴	-۱۶	۰/۰۷	۷۵۴/۱
زنجیره کروم	۳۱۶/۸۷	-۱۰	۵۵/۴۶	۲	۲/۸۸	-۶۷/۵
تجهیزات و ماشین‌آلات**	۰/۱۰	۳۱	۰/۲۰	-۹	۲۲/۷۵	-۴۰
سایر معدن و صنایع معدنی	۹,۷۵۶/۲۵	۱۵	۱,۳۵۲/۶۴	۹	۶۸۲/۳۲	-۳۲/۱
فلزات گرانبها	۰/۰۵	-۹۱	۰/۱۶	-۱۰۰	۰	-۸۵/۴
مس و محصولات	۳۶۵/۰۷	-۵۲	۹۱۷/۵۳	۱۳	۱/۸۷	-۹۳/۳

واردات				صادرات				نام محصول
رشد (درصد)	ارزش	رشد (درصد)	وزن	رشد (درصد)	ارزش*	رشد (درصد)	وزن*	
-۴۲	۰/۶۶	-۵۰/۶	۰/۹۱	-۵۶	۰/۰۴	-۵۹	۰/۰۸	میکا
-۲۵/۷	۲۴/۶۲	-۳۰/۷	۱/۵۲	-۹۶	۰/۰۳	-۸۸	۰/۰۱	نیکل و محصولات
-	۰	-	۰	۳۴۱	۳۸۰/۹۵	۳۹۹	۵,۵۲۱/۷۹	کنسانتره و سنگ آهن
۶۵۴۵	۰	۳۸۷/۸	۰	-۴۹	۱۷۸/۰۵	-۵۳	۸,۸۴۵/۳۴	سنگ آهن (دانه بندی)
-	۰	-	۰	۵۵۷	۲۰۱/۹۲	۶۵۸	۲,۷۸۳/۵۶	سنگ آهن (گندله)
-۳۶/۸	۰/۳۴	-۴۱/۳	۰/۳۲	-۴۱	۱۰۵/۱۷	-۲۵	۵۳۳/۶۲	آهن اسفنجی
-۴۷/۵	۱۷۹/۰۶	-۴۸/۶	۷۰/۸۳	۲۹	۳۱۸/۶	۳۶	۲۰۷/۰۵	صنایع فلزی
-۲۴/۸	۱۷۶/۶۷	-۴۲/۹	۳۱۲/۹۵	-۹۸	۰/۱۶	-۹۹	۰/۲۲	پودر آلومینا
-۳۴	۳,۵۷۵/۷۵	-۴۱	۳,۶۴۳/۳۲	-۲	۹,۲۲۶/۱۱	-۵	۵۷,۷۰۷/۸۴	جمع کل

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران.

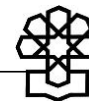
* واحد وزن به هزارتن و ارزش به میلیون دلار است.

** تجهیزات و ماشین‌آلات معدن و صنایع معدنی.

آنچه در زمینه تجارت محصولات معدنی و فلزی در شرایط فعلی اهمیت دارد، رفع موانع صادرات این محصولات و حفظ بازارهای صادراتی موجود است. بدین منظور باید ضمن خودداری از ایجاد تقاضای کاذب در بازار داخل و رونق واسطه‌گری با اتخاذ سیاست‌هایی از افت صادرات جلوگیری کرد. توقف قیمتگذاری دستوری در بورس کالا و از بین بردن تقاضای کاذب در بازار داخلی، کنترل کف عرضه در بورس کالا برای تأمین نیاز داخل با همکاری تشکل‌های اقتصادی و انجمن‌های تخصصی و نظارت اصولی بر صدور مجور برای خریداران از بورس کالا، صادرات، صرفاً توسط تولیدکننده یا نمایندگان رسمی آنان ترجیحاً به صورت کنسرسیون، کنترل صدور کارت‌های بازرگانی به منظور جلوگیری از صادرات توسط کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف بدون تعهد به بازگرداندن ارزش حاصل از صادرات، ایجاد هماهنگی میان گمرک، بانک مرکزی و وزارت صمت برای رفع موانع عمده صادراتی در خصوص ارزش پایه کالاهای گمرکی و تعیین روندهای مشخص برای تهاتر از جمله اقدامات لازم در این زمینه است.

جدول ۵. برخی رویدادهای مهم بخش معادن و صنایع معدنی کشور در سه ماهه دوم سال ۱۳۹۷

ردیف	رویداد	بازه زمانی
۱	کاهش ۵۰ درصدی مصرف آب خام در مجتمع فولاد سبا	دی ۱۳۹۷
۲	فزایش ۷ درصدی تولید کنسانتره زغال سنگ ایمیدرو	دی ۱۳۹۷
۳	در تصمیمات کارگروه اصلی تنظیم بازار فولاد برای آهن اسفنجی، عرضه آهن اسفنجی در بورس کالا اختیاری شد و الزام خریداران آهن اسفنجی به عرضه محصولات تولیدی بعدی در بورس کالا لغو شد	دی ۱۳۹۷
۴	واحد احیای شرکت جهان فولاد سیرجان موفق شد برای نخستین بار از زمان راه‌اندازی رکورد تولید ماهیانه را شکسته و با تولید ۸۷,۶۰۰ تن آهن اسفنجی با درجه فلزی ۹۲ درصد گام اساسی بردارد	دی ۱۳۹۷
۵	ثبت رکورد تولید آهن اسفنجی در فولاد مبارکه با استفاده از کاتالیست‌های تولید داخل	دی ۱۳۹۷
۶	مجوز فروش محصولات ذوب آهن اصفهان در خارج از بورس کالا صادر شد	دی ۱۳۹۷

ردیف	رویداد	بازه زمانی
۷	رسیدن کرومیت ایران به مرز ۲۰۵ دلار در دی ماه	دی ۱۳۹۷
۸	صادرات سنگ آهن ایران در سال ۲۰۱۸ در مجموع ۱۶ میلیون و ۲۲۰ هزار تن بود که چین بزرگترین واردکننده سنگ آهن و هند دومین واردکننده سنگ آهن از ایران بود	دی ۱۳۹۷
۹	ثبت رکورد تولید کنسانتره در مجتمع صنعتی و معدنی توسعه ملی سنگان در ۱۲ دی ماه	دی ۱۳۹۷
۱۰	برگزاری نخستین جشنواره ملی فولاد ایران	دی ۱۳۹۷
۱۱	برگزاری نخستین نمایشگاه معدن و صنایع معدنی در استان سیستان و بلوچستان	دی ۱۳۹۷
۱۲	منتفی شدن واگذاری معدن دولتی سنگان به بخش خصوصی	دی ۱۳۹۷
۱۳	توافق بین شرکت های ذوب آهن و شرکت زغال سنگ در رابطه با قیمت زغال سنگ با قیمتی برابر با ۲۶/۵ درصد شمش فولاد خوزستان	دی ۱۳۹۷
۱۴	توافق مشترک بین فولاد مبارکه اصفهان، فولاد خراسان و یک شرکت دانش بنیان برای ساخت قطعات فولادی در داخل	دی ۱۳۹۷
۱۵	ارسال نخستین محموله صادراتی مواد معدنی ایران به گرجستان از بندر امیرآباد	دی ۱۳۹۷
۱۶	شرکت اپال پاریس در بیستم دی ماه با رکورد روزانه ۱۱،۵۸۰ تن کنسانتره رکورد روزانه تولید را شکست. این شرکت همچنین در تاریخ ۲۳ دی ماه با عبور از تولید روزانه ۱۲،۱۶۰ تن مجدداً رکورد شکست	دی ۱۳۹۷
۱۷	دستیابی به رکورد تولید ۱۹۰،۰۷۳ تن در روز در کارخانه گندله سازی دو شرکت معدنی و صنعتی گل گهر	دی ۱۳۹۷
۱۸	شرکت ملی صنایع مس ایران با ثبت افزایش سرمایه ۳۰ درصدی، رسماً به سومین شرکت بزرگ بازار سهام تبدیل شد	دی ۱۳۹۷
۱۹	درآمد چادرملو در ۹ ماه از ابتدای سال ۱۳۹۷ نسبت به دوره مشابه در سال گذشته ۱۳۷ درصد افزایش یافت	دی ۱۳۹۷
۲۰	صادرات معدن و صنایع معدنی از مرز ۴۴ میلیون تن به ارزش بیش از ۷ میلیارد دلار عبور کرد	دی ۱۳۹۷
۲۱	کارخانه فلوتاسیون (گوگردزایی) شرکت صبا نور با ظرفیت ۳۰۰ هزار تن در سال افتتاح شد	دی ۱۳۹۷
۲۲	اولین کارخانه کک سازی به روش بازیافت حرارتی کشور در خراسان جنوبی به بهره برداری رسید	دی ۱۳۹۷
۲۳	شرکت «آلومینیم المهدی و طرح هرمزال» به دلیل تحقق نیافتن برخی تعهدهای خریدار قبلی به شرکت مدیریت پروژه های نیروگاهی ایران (مپنا) واگذار شد	بهمن ۱۳۹۷
۲۴	افتتاح کارخانه یک میلیون تنی فولاد بردسیر وابسته به شرکت میدکو	بهمن ۱۳۹۷
۲۵	میزان رشد تولید مجتمع سرب و روی نخلک طی ۹ ماهه امسال نسبت به دوره مشابه به ۱۷۵ درصد رسید	بهمن ۱۳۹۷
۲۶	سازمان مدیریت صنعتی در بیست و یکمین سال پیاپی برگزاری جشنواره ۱۰۰ شرکت برتر ایران، شرکت ملی صنایع مس ایران را در سه شاخص بیشترین «صادرات»، «بالا ترین ارزش بازار» و «بیشترین ارزش افزوده» حائز رتبه برتر معرفی کرد	بهمن ۱۳۹۷
۲۷	بهره برداری از فاز دوم فروسیلیس همدان توسط میدکو	بهمن ۱۳۹۷
۲۸	آغاز عملیات اجرایی دومین کارخانه لیچنگ پیوسته مس کشور در نصرت آباد	بهمن ۱۳۹۷
۲۹	معدن خاک سرب و روی کندوان پارس موجان استان مرکزی با مساحت ۷ هزار متر مربع و سرمایه گذاری ۸ میلیارد تومان افتتاح شد	بهمن ۱۳۹۷
۳۰	اعلام سیاست های جدید ارزی بانک مرکزی مبنی بر مرجع رسمی بازار ثانویه ارز	بهمن ۱۳۹۷
۳۱	همزمان با ایام دهه فجر، مجتمع اپال پاریس سنگان توانست رکورد بارگیری ریلی وجاده ای روزانه را به میزان ۲۱ هزار تن در ۱۴ بهمن بشکند، این رکورد با همکاری ایستگاه راه آهن مجتمع سنگ آهن سنگان محقق شد	بهمن ۱۳۹۷
۳۲	کارخانه گندله سازی صبانور افتتاح شد	بهمن ۱۳۹۷
۳۳	طرح توسعه شرکت فروسیلیس غرب پارس در شهرک صنعتی جوکار ملایر با ظرفیت تولید سالیانه ۱۲ هزار تن فروسیلیسیم به بهره برداری رسید	بهمن ۱۳۹۷
۳۴	افزایش سرمایه فولاد کاوه جنوب کیش طی دو مرحله تصویب شد	بهمن ۱۳۹۷

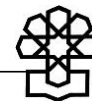
ردیف	رویداد	بازه زمانی
۳۵	رکورد تولید آهن اسفنجی در فولاد هرمزگان شکسته شد	بهمن ۱۳۹۷
۳۶	ثبت رکوردی بی‌سابقه از ابتدای شروع به فعالیت تولید روزانه ۱,۴۳۵ تن آلومینا توسط شرکت آلومینای ایران در تاریخ ۲۰ بهمن‌ماه	بهمن ۱۳۹۷
۳۷	صادرات ۱۰۰۰ تن فولاد اکسین خوزستان برای نخستین بار در تاریخ این شرکت	بهمن ۱۳۹۷
۳۸	میزان استخراج شرکت‌های سرب و روی ایمیدرو (انگوران، مهدی‌آباد و نخلک) طی ۱۰ ماهه سال ۱۳۹۷ افزایش ۱۸ درصدی یافت. در این مدت عملکرد معدن مهدی‌آباد نیز ۱۰۴ درصد رشد یافت	بهمن ۱۳۹۷
۳۹	اعلام مزایده عمومی محدوده‌های اکتشافی و معادن استان سیستان و بلوچستان	اسفند ۱۳۹۷
۴۰	کسب رکوردهای جدید در بارگیری و حمل تختال به مقصد مشتریان و همچنین رکورد کاهش مصرف نسوز توسط شرکت فولاد هرمزگان	اسفند ۱۳۹۷
۴۱	امضای تفاهمنامه احداث خط دوم سنگان - تربت حیدریه - جندق - بافق با سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و با مشارکت تأمین‌کنندگان مالی معادن و صنایع معدنی منطقه سنگان، توسط مدیرعامل راه‌آهن و مدیرعامل ایمیدرو و تأمین‌کنندگان مالی	اسفند ۱۳۹۷
۴۲	برق‌دار شدن باسباهای پروژه شمش آلومینیم جاجرم	اسفند ۱۳۹۷
۴۳	افزایش ۱۰۰ درصدی قیمت گاز فولادسازان	اسفند ۱۳۹۷
۴۴	میزان تولید کنسانتره زغال‌سنگ شرکت‌های طبس و البرز مرکزی (وابسته به ایمیدرو) طی ۱۰ ماهه سال ۱۳۹۴، ۴ درصد افزایش یافت. در این مدت استخراج زغال‌سنگ نیز با رشد ۲۴ درصدی همراه شد	اسفند ۱۳۹۷
۴۵	نخستین کارخانه فلوتاسیون سیار سرب در یزد بهره‌برداری شد	اسفند ۱۳۹۷
۴۶	جهش ۴۵ دلاری شاخص اسلب صادراتی ایران	اسفند ۱۳۹۷
۴۷	کشف ذخیره سنگ‌آهن در عمق ۹۰۰ متری در سنگان	اسفند ۱۳۹۷
۴۸	کلنگ‌زنی احداث کارخانه گندله‌سازی ۵/۲ میلیون تنی شهرستان خرامه	اسفند ۱۳۹۷
۴۹	تفاهم لوله‌سازی ماهشهر سدید با فولاد مبارکه برای خرید ورق برای ابر پروژه خط لوله نفت	اسفند ۱۳۹۷
۵۰	تعمیر ابتکاری ناحیه پیشانی غلظک آسیاب ویژه خردایش سنگ‌آهن برای اولین بار در کشور توسط متخصصین بومی‌سازی شرکت گهرزمین	اسفند ۱۳۹۷
۵۱	افتتاح تصفیه‌خانه جدید آب صنعتی فولاد خوزستان	اسفند ۱۳۹۷
۵۲	خرید سهام یکی از شرکت‌های زغال‌سنگی توسط یکی از سهام‌داران عمده شرکت ذوب‌آهن اصفهان	اسفند ۱۳۹۷
۵۳	تولید اولین شمش آلومینیم در شرکت آلومینای ایران	اسفند ۱۳۹۷
۵۴	سهام بانک تجارت از شرکت ملی مس واگذار شد	اسفند ۱۳۹۷

۲. تحولات بین‌المللی در حوزه معادن و صنایع معدنی

– دی‌ماه ۱۳۹۷ (۲۲ دسامبر ۲۰۱۸ تا ۲۲ ژانویه ۲۰۱۹)

• اصلاح قانون سرمایه‌گذاری چین بخشی از مذاکرات چین و آمریکا

بر مبنای گزارش وزارت بازرگانی چین، این کشور تصمیم گرفته تا قانون سرمایه‌گذاری خارجی چین را اصلاح کند. اصلاح قانون بدین صورت است که اعمال فشار به انتقال تکنولوژی از سوی شرکت‌های چینی جرم محسوب می‌شود و دولت حق قراردادن شرکت‌های خارجی در لیست سیاه با هدف دسترسی به فناوری آنها را ندارد. مذاکرات دو قدرت بزرگ اقتصادی دنیا در جریان بوده است و بناست تا در ۷ ژانویه مقامات دو کشور با یکدیگر در خصوص توافق بلندمدت تجاری گفتگو کنند.

• وعده کاهش تولید تولیدکننده بزرگ آلومینیم برای تقویت بازار

در کنفرانس آلومینیم چین شرکت‌های بزرگ تولیدکننده وعده دادند که به منظور تقویت بازار در اوایل سال ۲۰۱۹، تولید خود را کاهش دهند. این مسئله به دلیل رشد موجودی انبارهای آلومینیم چین و افت قیمت این فلز رخ داد.

• تغییر هیئت مدیره شرکت روسال^۱ برای لغو تحریم‌های آمریکا

شرکت روسال روسیه توماس فرانسوی را به سمت رئیس هیئت مدیره این شرکت انتخاب و وارنیک از هیئت مدیره اخراج شد تا شرایط اوفک آمریکا برای لغو تحریم‌ها محقق شود. با این اقدام، سهام روسال در هنگ کنگ ۲ درصد رشد کرد و قیمت آلومینیم نیز به کم‌ترین سطح ۲ سال گذشته به میزان ۱۸۷۱ دلار بر تن رسید. اما کنگره آمریکا طرحی را آماده کرد که بر مبنای آن دولت اجازه لغو تحریم‌های روسال را نخواهد داشت همین مسئله انتظار رشد قیمت‌ها را نیز ایجاد کرد.

• توقف واردات زغال سنگ چین و افت قیمت در دنیا

چین در ۱۱ ماه ابتدای ۲۰۱۸ بیش از ۲۷۱ میلیون تن زغال سنگ وارد کرده که از سقف مجاز ۲۷۰/۹ میلیون تن ۱۲ ماه پیش تر است. این اتفاق باعث شد تا دولت مجبور به اعمال فشار و توقف واردات در ماه دسامبر شود که باعث افزایش قیمت در چین و کاهش قیمت در دنیا شد. دولت چین در حال فشار به معادن برای افزایش تولید است و در صورتی که در سال ۲۰۱۹ افزایش ۱۰۰ میلیون تنی تولید زغال سنگ محقق شود، عاملی برای فشار بر قیمت زغال سنگ در دنیا خواهد بود.

• ممنوعیت واردات قراضه به چین

چین در نظر دارد که در نیمه دوم سال (جولای ۲۰۱۹) واردات قراضه مس، آلومینیم و ۶ نوع تعرفه قراضه فولاد را به طور کامل ممنوع کند. این ممنوعیت با هدف بهبود وضعیت محیط زیست چین است.

• تسهیل شرایط پرداخت وام به شرکت‌های کوچک و متوسط توسط بانک مرکزی چین و آزاد کردن

منابع مالی برای اقتصاد این کشور

بانک مرکزی چین شرایط بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات به شرکت‌های کوچک و متوسط را از محل کاهش نسبت سپرده قانونی نزد بانک مرکزی تسهیل کرد تا نقدینگی بیش‌تری تا ۱۱۰ میلیارد دلار برای شرکت‌های کوچک و متوسط چین فراهم آید. همچنین رئیس‌جمهور چین اعلام کرد که تمرکز دولت بر روی تحریک اقتصاد خواهد بود و با تزریق وام و اعتبار به اقتصاد چین، منابع مالی بیش‌تری برای اقتصاد آزاد خواهد شد. این موضوع باعث رشد بخش مسکن و صنعت شده و تقاضای مواد اولیه افزایش خواهد داشت.

• قیمت صعودی فلز روی در دنیا

کاهش تولید روی در چین در سال ۲۰۱۸، تضعیف دلار و کسری عرضه بیش از ۳۲۰ هزار تنی در سال ۲۰۱۸ از عوامل مهم روند صعودی قیمت روی در دنیاست.

• محدودیت در صدور مجوز صادرات چین به ایران

چین بعد از محدود کردن فعالیت‌های کنلن بانک به دارو و غذا و برخی کالاها، به دنبال افزایش فشار از طریق عدم صدور مجوز حمل کالا به ایران بود. آمار شرکت‌های چینی که در ماه‌های اخیر موفق به اخذ مجوز صادرات کالا به ایران نشده‌اند، روند صعودی دارد. حتی برخی واحدهایی که توسط پیمانکاران چین فاینانس و در حال اجرا بوده نیز مشمول محدودیت شد.

• کاهش فروش خودرو در چین و تلاش دولت برای اعطای مشوق

فروش خودروی چین در ماه دسامبر ۱۸ درصد کاهش داشته و این میزان در کل سال ۲۰۱۸ نیز کاهش ۶ درصدی داشته است. دولت چین به دنبال اعطای برخی تسهیلات و مشوق‌ها برای تحریک بازار خودرو و لوازم خانگی است که این اقدام می‌تواند در رشد قیمت فلزات مؤثر باشد.

• احتمال تعطیلی دومین معدن بزرگ مس دنیا

گراسبرگ، دومین معدن بزرگ مس دنیا در اندونزی به منظور ورود از بخش روباز به زیرزمینی ممکن است به مدت سه سال تعطیل شود. این اتفاق منجر به افت ۸۳ درصدی صادرات کنسانتره مس این معدن در سال ۲۰۱۹ خواهد شد. پیش‌بینی‌ها نشان داده است که تولید مس از ۲۳/۵ میلیون تن در سال ۲۰۱۸ به ۲۹/۹ میلیون تن در سال ۲۰۲۷ خواهد رسید و تقاضای جهانی نیز از ۲۳/۶ میلیون تن به ۲۹/۸ میلیون تن می‌رسد. این کاهش عرضه در سال ۲۰۱۹ منجر به رشد قیمت مس خواهد شد.

• رشد قیمت سنگ آهن به دلیل افت تولید معادن در چین

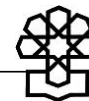
در کنار رشد حدود ۷ درصدی تولید فولاد چین در سال ۲۰۱۸، تولید معادن سنگ آهن و واردات سنگ آهن چین افت داشته است و این مسئله امکان رشد قیمت سنگ آهن را در دنیا فراهم کرد.

• تزریق نقدینگی به بازار چین و رونق بازار مسکن

بانک مرکزی چین در تاریخ ۱۶ ژانویه ۲۰۱۹، حدود ۸۳ میلیارد دلار نقدینگی به بازار این کشور تزریق کرد. همچنین قیمت مسکن در چین با رشد روبه‌رو بوده است و منجر به افزایش سرمایه‌گذاری در این حوزه و رشد قیمت کامودیتی‌ها خواهد شد.

• مخالفت سنای آمریکا با بازگشت تحریم شرکت روسال

در ۱۷ ژانویه ۲۰۱۹، سنای آمریکا با بازگشت تحریم شرکت آلومینیم روسال مخالفت کرد و تا ۲۸ ژانویه به این شرکت فرصت داد تا سهام یکی از نزدیکان پوتین را کاهش دهد تا نقشی در هیئت مدیره شرکت

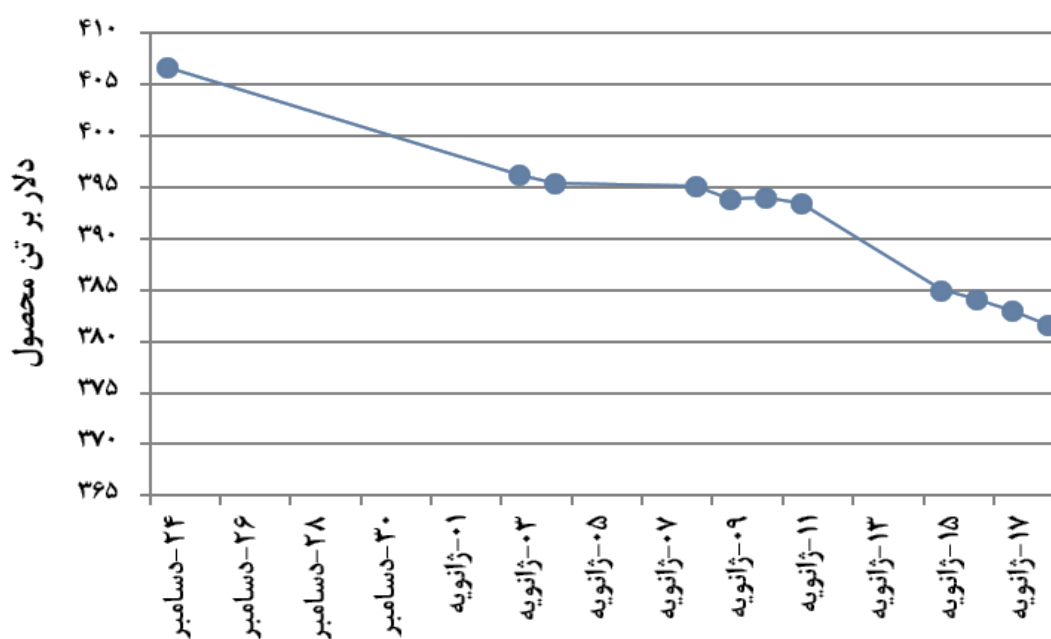

نداشته باشد. این مسئله موجب افزایش قیمت آلومینیم خواهد شد.

• افزایش تعرفه گمرکی واردات میلگرد از ۵ به ۱۰ درصد توسط امارات

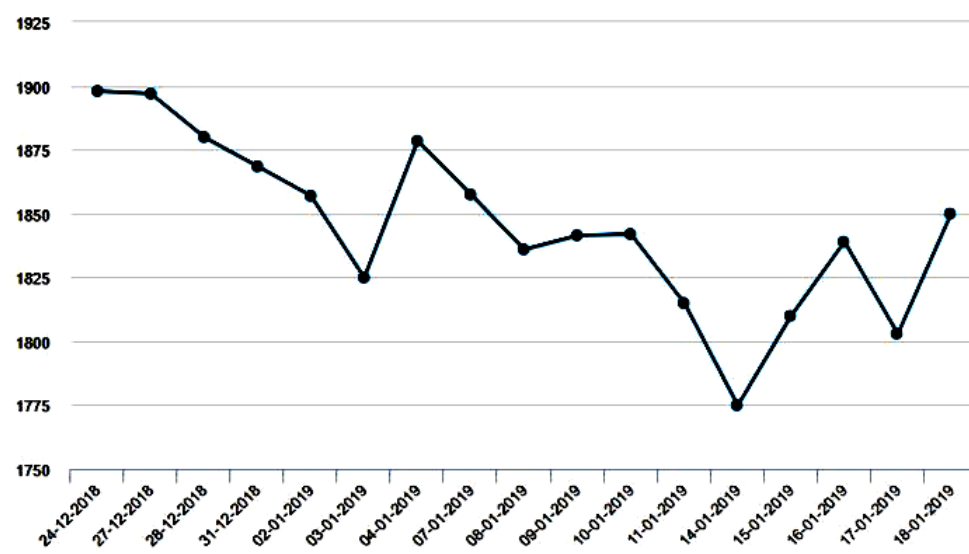
به دلیل کافی بودن میزان تولید میلگرد در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، گمرک امارات از ۲۱ ژانویه تعرفه واردات میلگرد به این کشور را از ۵ به ۱۰ درصد افزایش داد. نمودارهای زیر روند تحولات قیمتی را برای محصولات معدنی و فلزی مهم در دنیا برای دی ماه ۱۳۹۷ (۲۲ دسامبر ۲۰۱۸ تا ۲۲ ژانویه ۲۰۱۹) نشان می‌دهد.

نمودار ۵. تغییرات قیمت پودر آلومینا^۱ (ماده اولیه اصلی تولید آلومینیم) در دی ماه ۱۳۹۷

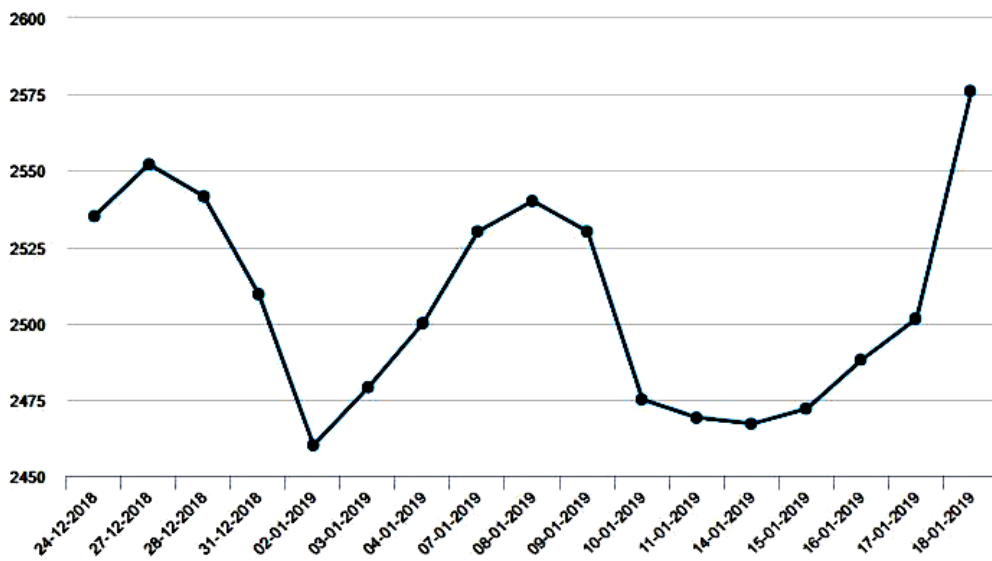
مأخذ: متال بولتن.

نمودار ۶. تغییرات قیمت جهانی شمش آلومینیم^۱ در دی ماه ۱۳۹۷

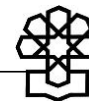
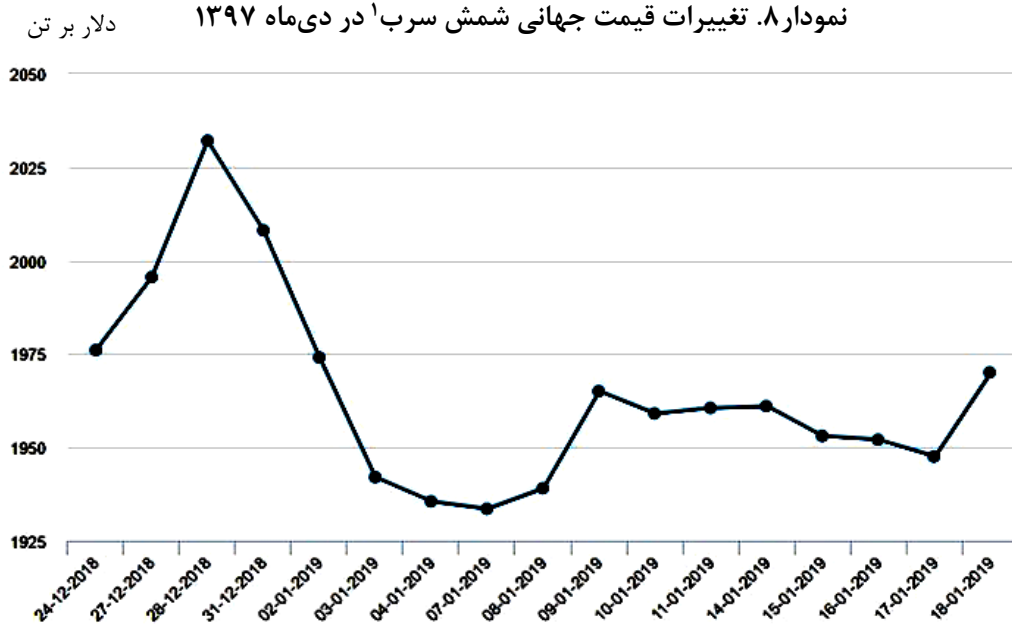
مأخذ: بورس فلزات لندن.

نمودار ۷. تغییرات قیمت جهانی شمش روی^۲ در دی ماه ۱۳۹۷

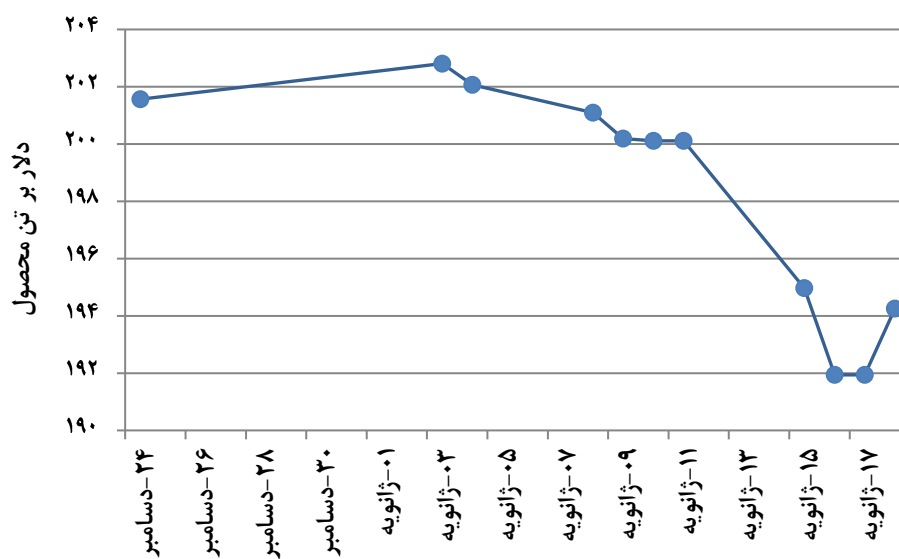

مأخذ: همان.

1. Aluminum LME Official Daily
2. Zinc LME Official Daily

نمودار ۸. تغییرات قیمت جهانی شمش سرب^۱ در دی ماه ۱۳۹۷

مأخذ: همان.

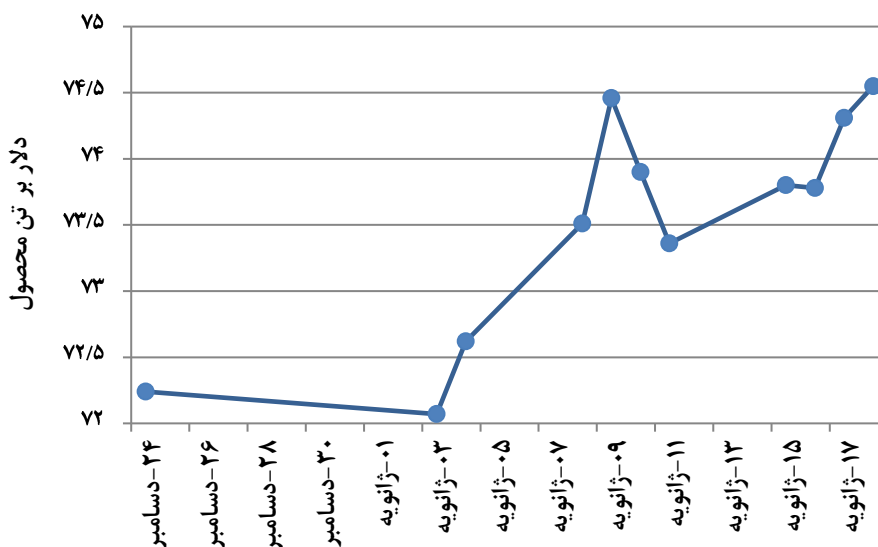
نمودار ۹. تغییرات قیمت زغال سنگ کک شو^۲ در دی ماه ۱۳۹۷

مأخذ: متال بولتن.

1. Lead LME Official Daily

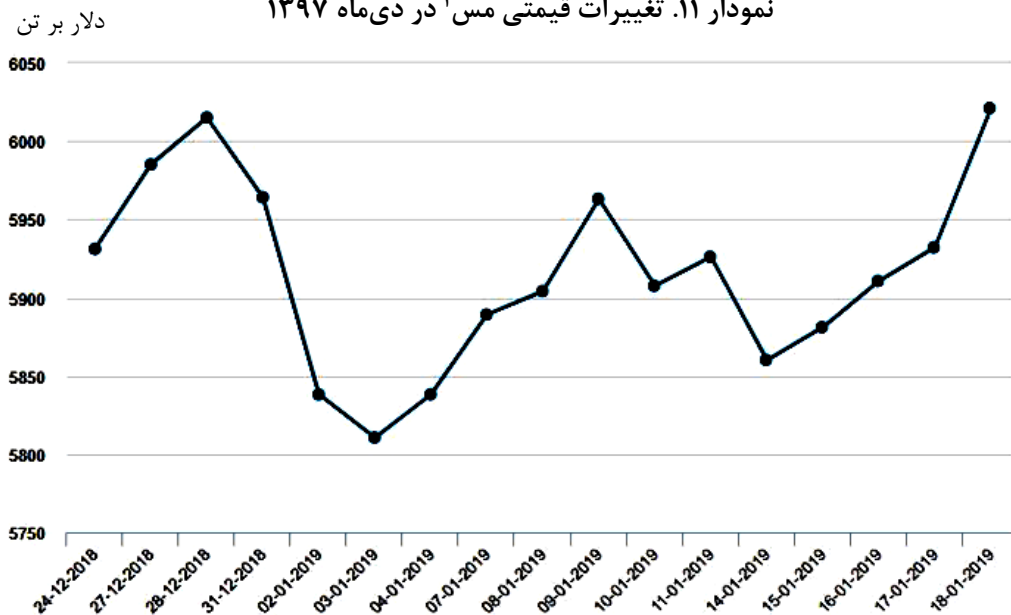
2. Coking Coal Premium Hard CFR China

نمودار ۱۰. تغییرات قیمت سنگ آهن عیار ۶۲ درصد بنادر چین در دی ماه ۱۳۹۷

مأخذ: همان.

نمودار ۱۱. تغییرات قیمتی مس^۱ در دی ماه ۱۳۹۷

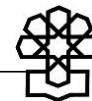

مأخذ: بورس فلزات لندن.

– بهمن ماه ۱۳۹۷ (۲۱ ژانویه ۲۰۱۹ تا ۱۹ فوریه ۲۰۱۹)

● شکستن سد باطله معدن سنگ آهن شرکت وله در برزیل

حادثه شکستن سد باطله معدن وله در برزیل در اواخر ماه ژانویه موجب شد تا ۱۲ میلیون مترمکعب باطله

مخرب محیط زیست رها شود و تعداد زیادی در این حادثه کشته و مفقود شدند. این سد باطله مربوط به معدن فیجائو شرکت وله است که ۲ واحد فراوری به ظرفیت ۲۶ میلیون تن کنسانتره آهن دارد. این معدن در سال ۲۰۱۷ حدود ۷/۸ میلیون تن کنسانتره تولید کرده است. در کنار این حادثه ناحیه مهم معدنی در استرالیا نیز شاهد طوفان بود که این حوادث موجب اثرگذاری قابل توجهی بر قیمت سنگ آهن در دنیا شد.

● تأثیر حادثه شکستن سد وله بر بازار سنگ آهن دنیا

حادثه شکستن سد باطله معدن سنگ آهن در برزیل باعث شد تا قیمت سنگ آهن به بیش از ۷۸ دلار دلار در هر تن برسد که اوج قیمت ۱۰ ماه اخیر است. دادگاه دستور توقف فعالیت معدن را داده و بخشی از حساب های شرکت مربوطه را برای جبران خسارت مسدود کرد. در ۲۸ ژانویه ۲۰۱۹، سنگ آهن در معاملات بورس دالیان چین با رشد تقاضا روبه رو شد. افزایش قیمت سنگ آهن در بازارهای جهانی رشد قیمت فولاد و محصولات فولادی را نیز در پی داشت.

● طوفان ناحیه پیلبرا در استرالیا محرکی دیگر برای بازار سنگ آهن

سنگ آهن عیار ۵۸ درصد در تاریخ ۲۹ ژانویه به بیش ترین قیمت خود طی ۲۲ ماه یعنی ۵۶/۶ دلار بر تن رسید که محرک این بازار علاوه بر حادثه وله برزیل، حادثه طوفان در استرالیا است که باعث عدم حمل ۳ میلیون تن سنگ آهن در بنادر این کشور شد. در پی این اتفاقات سهام شرکت های معدنی فورتسکو ۷/۵ درصد، ریوتینتو ۴ درصد و بی اچ پی ۲/۳ درصد افزایش پیدا کرد.

● احداث واحد ۴۰۰ هزار تنی تولید کاتد مس در عربستان

قرار است تا با مشارکت شرکت معادن عربستان و شرکت ترافیگورا یک واحد ۴۰۰ هزار تنی مس کاتد در این کشور ساخته شود. این واحد در کنار تولید مس کاتد ۲۰۰ هزار تن روی و ۵۵ هزار تن سرب تولید خواهد کرد. برای راه اندازی این واحد ۲/۸ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز است. ایران در سال ۱۳۹۶ حدود ۱۶۰ هزار تن مس کاتد تولید کرده است که این رقم در سال ۱۳۹۷ به ۲۵۰ هزار تن رسیده است.

● روند صعودی قیمت آلومینیم در ژانویه

علی رغم لغو تحریم شرکت روسال، عواملی مانند کاهش جنگ تعرفه ها میان آمریکا و چین و ارسال سیگنال مثبت به بازار کامودیتی ها، کاهش موجودی انبارهای بورس فلزات لندن، کاهش احتمال راه اندازی بزرگ ترین تولیدکننده پودر آلومینا در برزیل (به دلیل سخت گیری های ایمنی و زیست محیطی ناشی از حادثه معدن وله) و باقی ماندن شمش های آلومینیم در انبارهای تجار موجب افزایش قیمت آلومینیم تا ۱۹۱۷ دلار بر تن شد.

● ورود سرمایه جدید به بازار روی در بورس فلزات لندن

در هفته منتهی به ۳۱ ژانویه ۲۰۱۹، تعداد قراردادهای بلندمدت خرید روی افزایش و در همین بازه تعداد قراردادهای کوتاه مدت فروش کاهش یافت که نشان دهنده ورود سرمایه از سوی فعالان بازار به معاملات روی

در بورس فلزات لندن است.

• روند کاهشی تنش‌های تجاری آمریکا و چین

آقای لیوهی نماینده چین در مذاکرات تجاری با آمریکا در کاخ سفید، سفارش ۵ میلیارد دلاری خرید سویا را تقدیم کاخ سفید کرد.

• پیش‌بینی افزایش قیمت مس در دنیا تا ۶۷۰۰ دلار بر تن

پیش‌بینی‌ها نشان داده است که قیمت مس در ۳ تا ۶ ماه آینده با رشد ۱۰ درصدی به حدود ۶۷۰۰ دلار بر تن خواهد رسید. احتمال بالای توافق تجاری آمریکا و چین و رسیدن موجودی انبارهای مس دنیا به کم‌ترین سطح خود از عوامل رشد قیمت این فلز است. پروژه‌های زیرساختی تعریف شده در چین به منظور مقابله با رکود اقتصادی این کشور مانند: راه‌آهن برقی محرک تقاضای کامودیتی‌ها از جمله مس خواهد بود.

• رأی دادگاه برزیل درباره شرکت وله

دادگاه برزیل حکم داد تا فعالیت ۸ معدن سنگ‌آهن شرکت وله در جنوب شرق برزیل با مجموع ظرفیت ۳۰ میلیون تن متوقف شود. این حکم دادگاه محدودیت عرضه سنگ‌آهن به بازارهای جهانی را تشدید کرد و عامل اصلی محرک قیمت‌ها شد. عموماً در فصل زمستان مصرف سنگ‌آهن در چین کاهش می‌یافت و موجودی انبارها روندی افزایشی داشت، اما در سال ۲۰۱۹ به دلیل حادثه برزیل موجودی انبارها روندی نزولی پیدا کرد و موجب افزایش قیمت شد.

• افزایش قیمت زغال سنگ کک‌شو

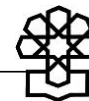
طوفان در استرالیا باعث توقف روند بارگیری کشتی‌ها شد و کشتی‌ها همچنان در انتظار بارگیری از این بندر بودند. این اتفاق موجب افزایش قیمت جهانی زغال سنگ کک‌شو تا ۲۰۳/۵ دلار بر تن شد.

• اختلال در فعالیت معادن مس پرو و شیلی

سیل و بارندگی فعالیت معادن مس کشورهای پرو و شیلی را تحت تأثیر قرار داد و فعالیت یکی از معادن مس و تولیدکنندگان کنسانتره مس در پرو به دلایل زیست‌محیطی معلق شد. این دو اتفاق موجب رشد قیمت جهانی مس شد.

• احتمال رشد قیمت حمل دریایی

طبق ابلاغیه سازمان بین‌المللی دریانوردی^۱ از اول ژانویه ۲۰۲۰، لازم است تا میزان سولفور در سوخت مصرفی کشتی‌ها از ۳/۵ درصد به ۰/۵ درصد کاهش یابد تا وضعیت محیط زیست و انتشار گازهای

گلخانه‌ای بهبود یابد. این سیاست می‌تواند عامل افزایش قابل توجه قیمت سوخت و نوسازی تجهیزات و در نتیجه هزینه‌های حمل دریایی شود.

• پیش‌بینی کاهش عرضه سنگ آهن و گندله در سال ۲۰۱۹

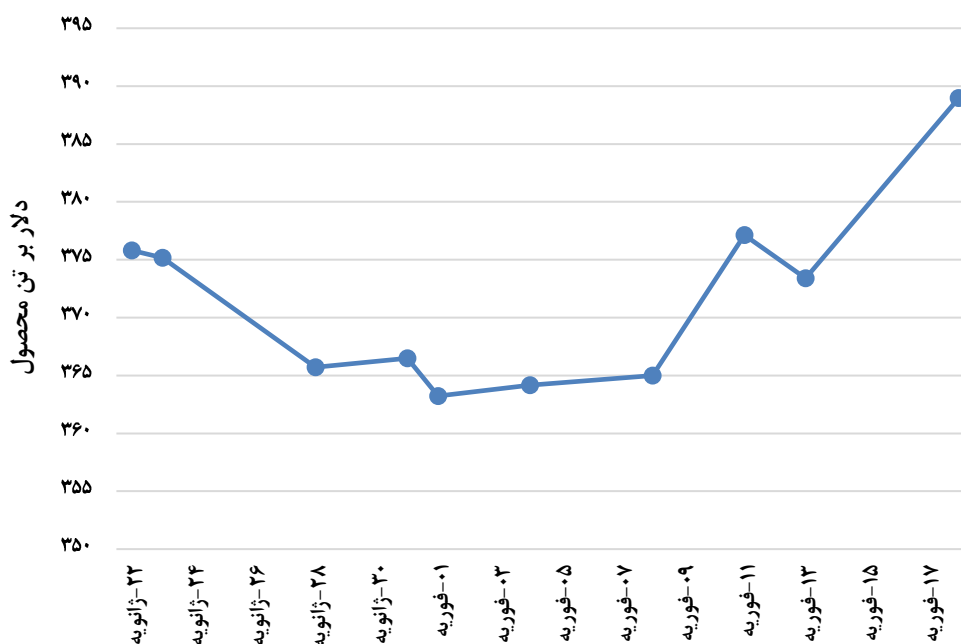
۲۳ درصد از سنگ آهن مورد نیاز چین از برزیل تأمین می‌شود و حادثه معدن وله در برزیل موجب شد تا پیش‌بینی شود در سال ۲۰۱۹ دنیا با کاهش عرضه ۷۰ میلیون تنی سنگ آهن و گندله روبه‌رو خواهد بود. بنابراین اتفاق رخ داده در برزیل عامل مهمی در بازار جهانی سنگ آهن در سال ۲۰۱۹ خواهد بود.

• کاهش قیمت روی تا ۲۵۸۸ دلار بر تن در فوریه ۲۰۱۹

پس از اینکه در ماه فوریه، روی به قیمت بالای ۲۸۰۰ دلار بر تن رسید مجدداً روند کاهشی به خود گرفته و با افت ۷/۵ درصدی به ۲۵۸۸ دلار بر تن رسید. مجموعه عواملی چون کاهش تنش‌های تجاری میان آمریکا و چین، افزایش قراردادهای باز در معاملات بورس فلزات لندن و افت موجودی انبارها احتمال بازگشت مجدد روی به کانال افزایش قیمت را قوی‌تر کرده است.

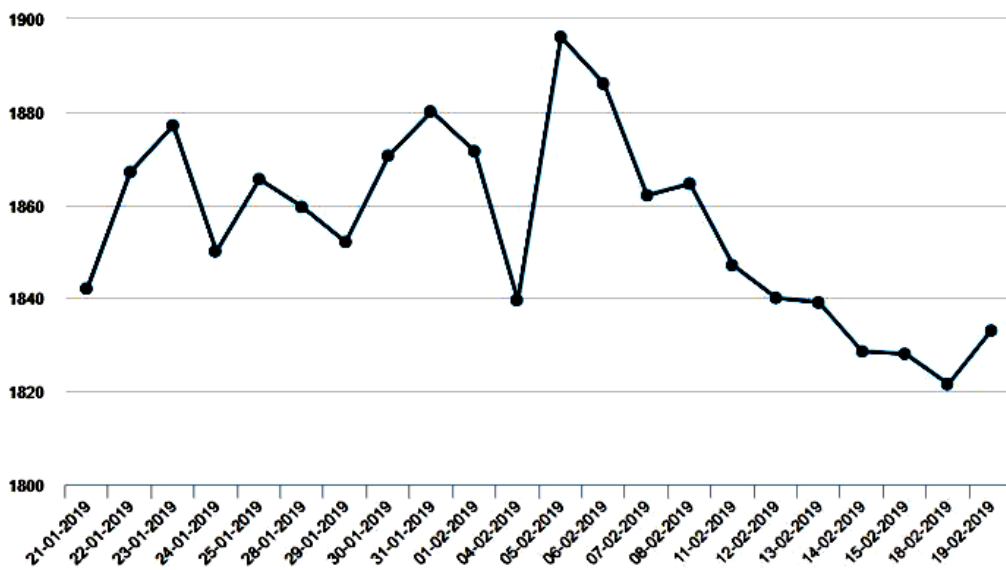
نمودارهای زیر روند تحولات قیمتی را برای محصولات معدنی و فلزی مهم در دنیا برای بهمن‌ماه ۱۳۹۷ (۲۱ ژانویه تا ۱۹ فوریه ۲۰۱۹) نشان می‌دهد.

نمودار ۱۲. تغییرات قیمت پودر آلومینا (ماده اولیه اصلی تولید آلومینیم) در بهمن‌ماه ۱۳۹۷

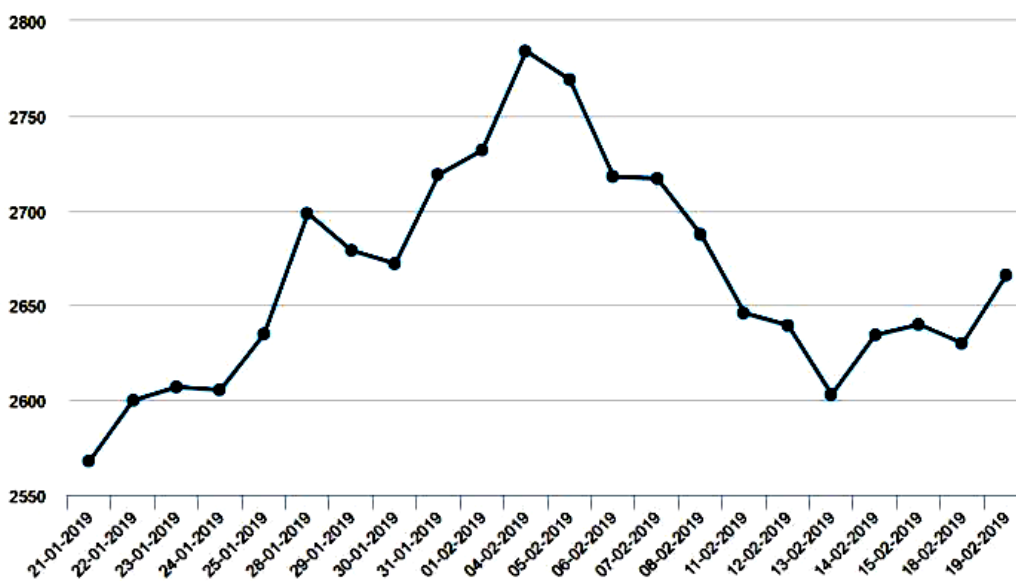
مأخذ: متال بولتن.

نمودار ۱۳. تغییرات قیمت جهانی شمش آلومینیم^۱ در بهمن ماه ۱۳۹۷ دلار بر تن

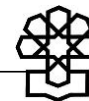
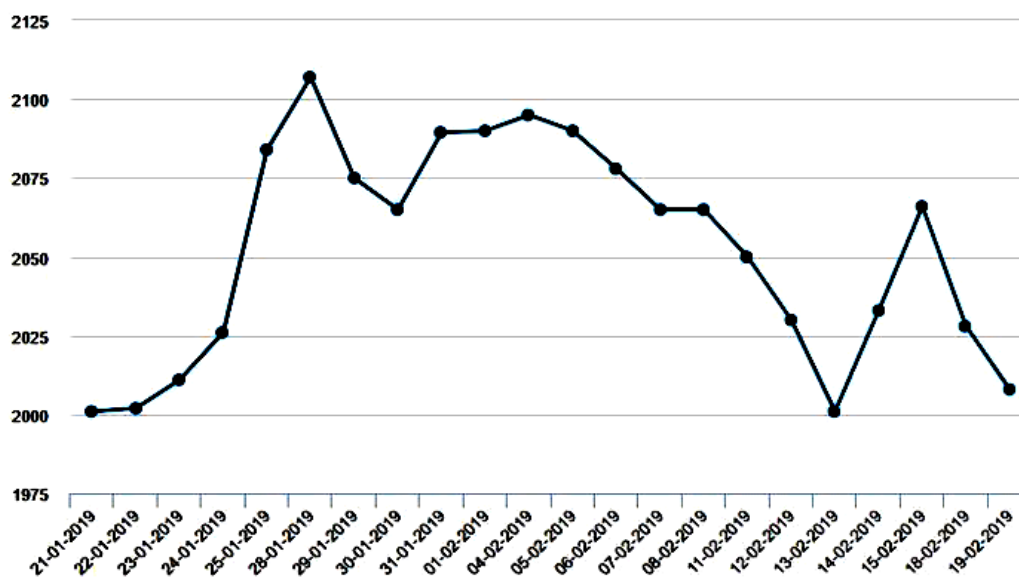
مأخذ: بورس فلزات لندن.

نمودار ۱۴. تغییرات قیمت جهانی شمش روی^۲ در بهمن ماه ۱۳۹۷ دلار بر تن

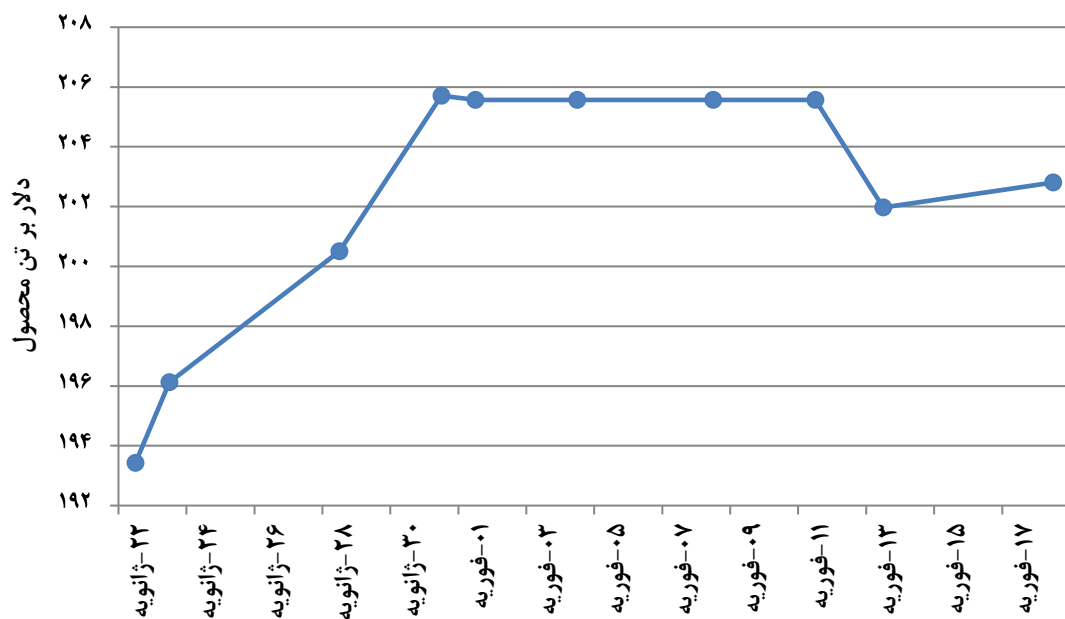

مأخذ: همان.

1. Aluminum LME Official Daily
2. Zinc LME Official Daily

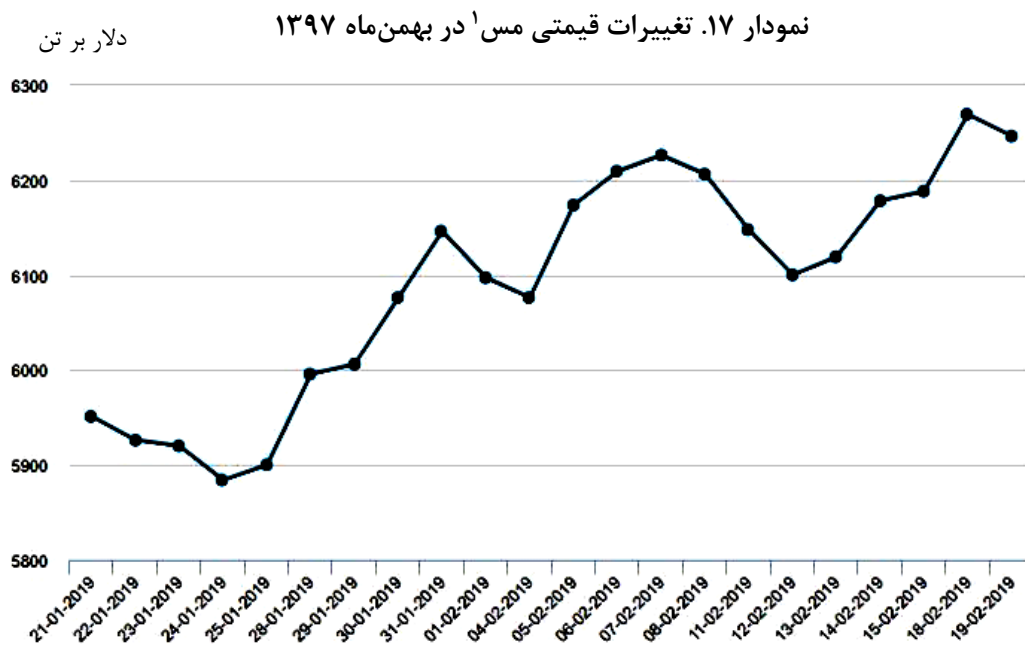
نمودار ۱۵. تغییرات قیمت جهانی شمش سرب^۱ در بهمن ماه ۱۳۹۷ دلار بر تن

مأخذ: بورس فلزات لندن.

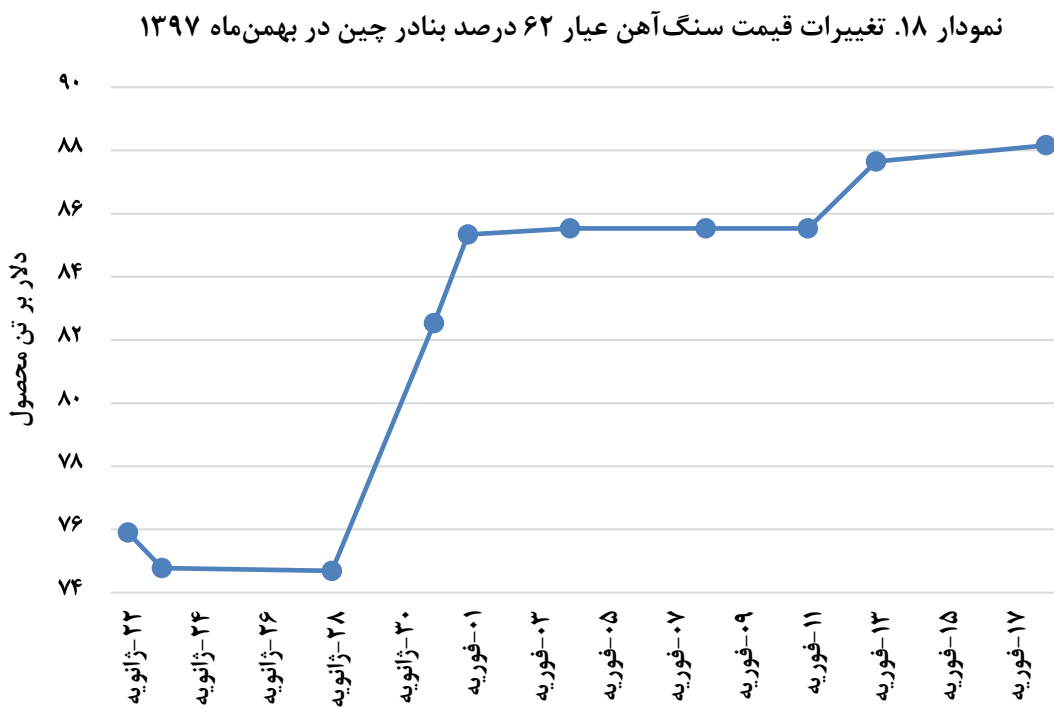
نمودار ۱۶. تغییرات قیمت زغال سنگ کک شو^۲ در بهمن ماه ۱۳۹۷ دلار بر تن محصول

مأخذ: متال بولتن.

1. Lead LME Official Daily
2. Coking Coal Premium Hard CFR China

مأخذ: بورس فلزات لندن.

مأخذ: متال بولتن.

– اسفندماه ۱۳۹۷ (۲۰ فوریه تا ۲۰ مارس ۲۰۱۹)

• روند صعودی قیمت سنگ آهن، فولاد و قراضه در دنیا

انبار کردن سنگ آهن در شرکت های فولادی چین و به دنبال آن حادثه معدن وله برزیل موجب شد تا در اواخر فوریه ۲۰۱۹ همچنان قیمت سنگ آهن در دنیا روند صعودی داشته باشد. این مسئله در کنار سیاست های اقتصادی چین از جمله کاهش نرخ بهره وام مسکن در این کشور، موجب رشد قیمت فولاد و هجوم خریداران به سمت قراضه شد که در نتیجه آن قیمت قراضه نیز افزایش یافت. با توجه به وسعت حادثه معدن وله در برزیل و مختل شدن فعالیت های معادن در این منطقه، انتظار افزایش قیمت ها در آینده نیز وجود دارد.

• توافق اولیه چین و آمریکا

آمریکا و چین پیش نویس توافقنامه تجاری خود را تدوین کردند. این توافق ریسک افزایش تعرفه گمرکی حدود ۲۰۰ میلیارد دلار کالای چینی را از درصد به ۲۵ درصد کاهش داد. این توافق سیگنال های مثبتی به بازار کامودیتی ها ارسال کرد.

• تعطیلی سه ساله معدن مس مغولستان

یکی از معادن بزرگ مس شرکت ریوتینتو به دلیل مشکلات فنی نیاز به طراحی مجدد داشته و راه اندازی آن به ۲۰۲۱ مولکول شده است. این مسئله می تواند یکی از عوامل اثرگذار بر قیمت مس در دنیا باشد.

• کاهش موجودی انبارهای بورس فلزات لندن در اوایل مارس

در اوایل ماه مارس موجودی فلزات اساسی در انبارهای بورس فلزات لندن کاهش داشت. موجودی مس به ۱۱۳,۵۰۰ تن، موجودی روی به ۵۹,۴۵۰ تن و سرب به ۷۶,۴۵۰ تن رسید که کمترین میزان از سال ۲۰۱۸ تا مارس ۲۰۱۹ بوده است. این عامل یکی از عوامل محرک قیمت ها در ماه های آتی خواهد بود.

• توقف تولید آلومینیم در ونزوئلا

دو واحد تولیدکننده آلومینیم در ونزوئلا به ظرفیت های ۴۳۰ هزار و ۱۸۵ هزار تن به دلیل قطع سراسری برق در این کشور در پی ناآرامی های رخ داده تعطیل شدند.

• افزایش قابل توجه قیمت آلومینا

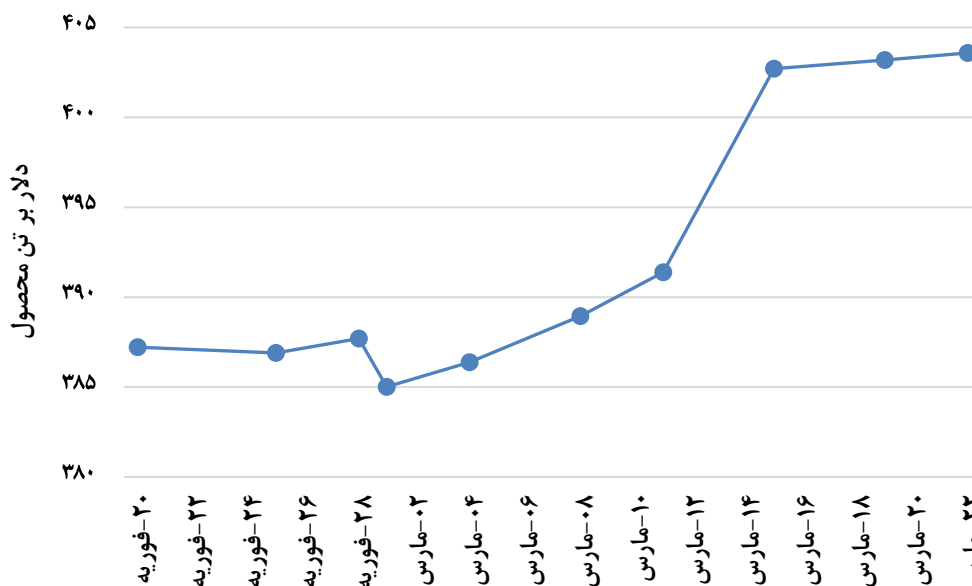
قیمت پودر آلومینا که ماده اولیه تولید آلومینیم است صعودی بوده و به ۴۰۲/۷ دلار رسیده است. از دلایل عمده آن کاهش صادرات بوکسیت برزیل ناشی از افزایش نظارت ایمنی بر معادن پس از حادثه معدن سنگ آهن وله و کاهش شانس راه اندازی ۵۰ درصد دوم ظرفیت تولید آلومینا در شرکت آلونورت بود که عامل کاهش عرضه ۳/۱ میلیون تنی در بازار شد.

● سقوط ۱۲ درصدی سهام دومین تولیدکننده روی دنیا

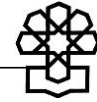
سهام شرکت نیراستار دومین تولیدکننده روی دنیا با تولید ۱ میلیون تن در سال، در یک روز ۱۲ درصد سقوط کرد. چالش عمده این شرکت، بدهی بانکی ۸۵۰ میلیون یوروئی است که می‌تواند روند تولید را بحرانی کند. موجودی روی انبارهای بورس فلزات لندن به ۵۸ هزار تن رسید که جوابگوی تنها ۲ روز مصرف دنیاست و قیمت روی به حدود ۳۰۰۰ دلار بر تن رسید.

نمودارهای زیر روند تحولات قیمتی را برای محصولات معدنی و فلزی مهم در دنیا برای اسفندماه ۱۳۹۷ (۲۰ فوریه تا ۲۰ مارس ۲۰۱۹) نشان می‌دهد.

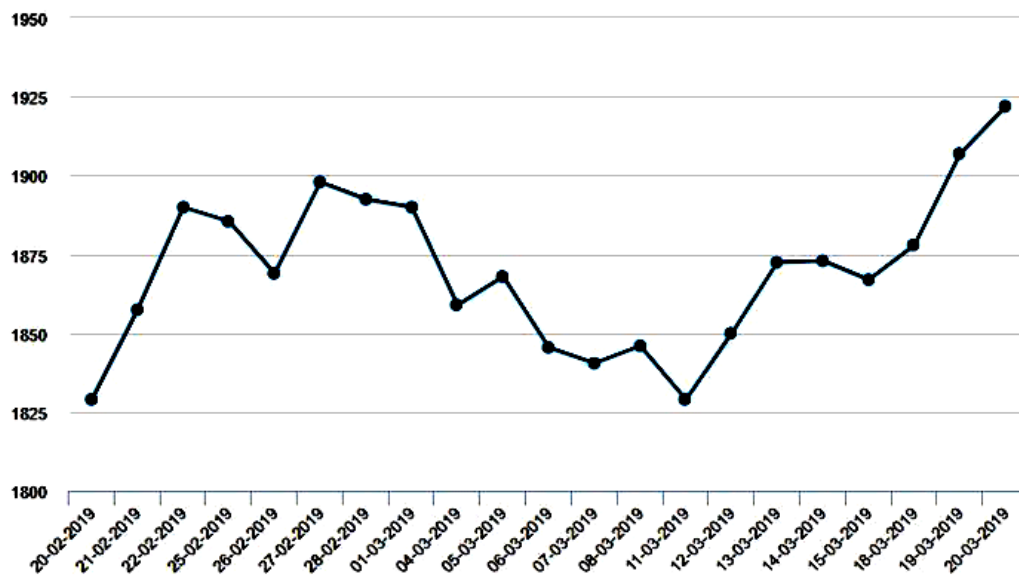
نمودار ۱۹. تغییرات قیمت پودر آلومینا (ماده اولیه اصلی تولید آلومینیم) در اسفندماه ۱۳۹۷

مأخذ: همان.

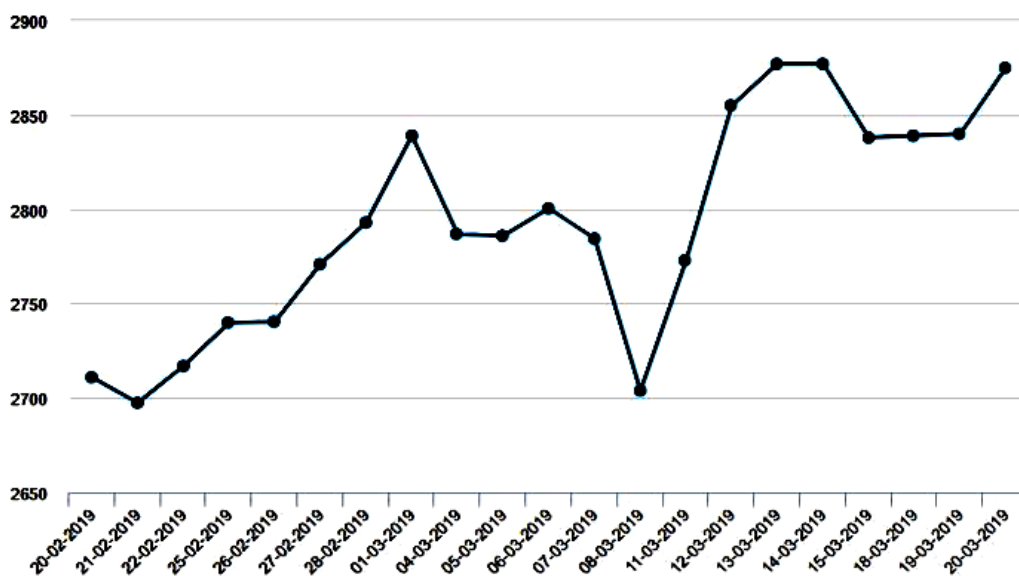

نمودار ۲۰. تغییرات قیمت جهانی شمش آلومینیم^۱ در اسفندماه ۱۳۹۷ دلار بر تن

مأخذ: بورس فلزات لندن.

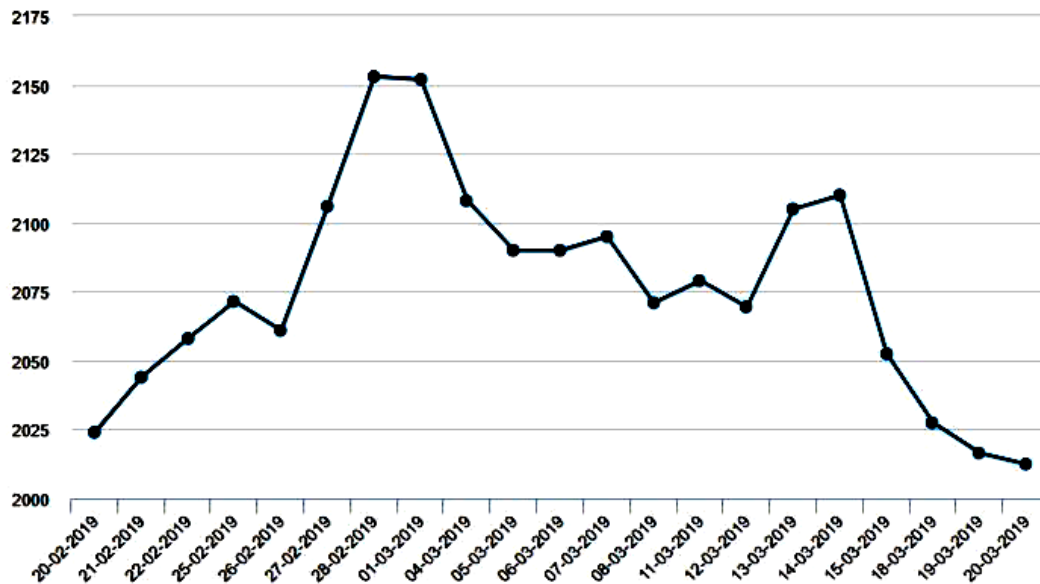
نمودار ۲۱. تغییرات قیمت جهانی شمش روی^۲ در اسفندماه ۱۳۹۷ دلار بر تن

مأخذ: همان.

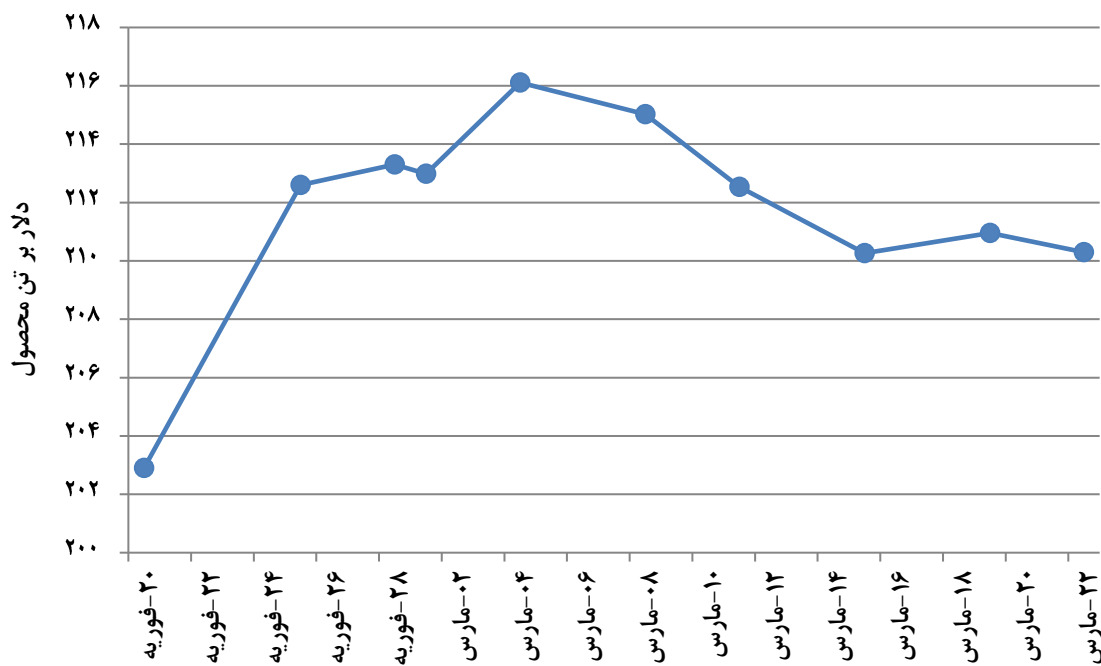
1. Aluminum LME Official Daily
2. Zinc LME Official Daily

نمودار ۲۲. تغییرات قیمت جهانی شمش سرب^۱ در اسفندماه ۱۳۹۷ دلار بر تن

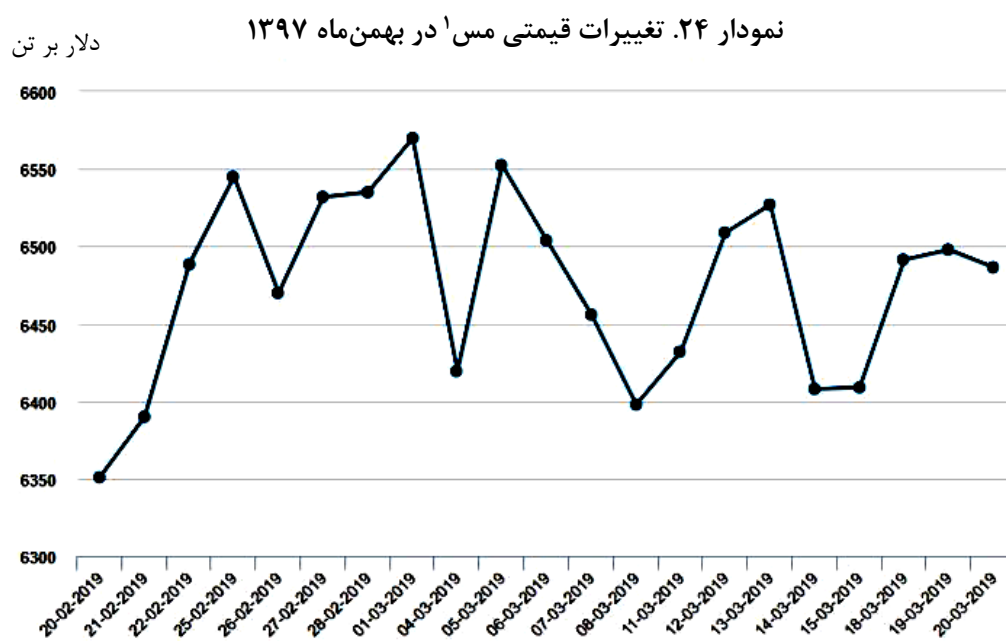
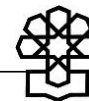
مأخذ: همان.

نمودار ۲۳. تغییرات قیمت زغال سنگ کک شو^۲ در اسفندماه ۱۳۹۷ دلار بر تن محصول

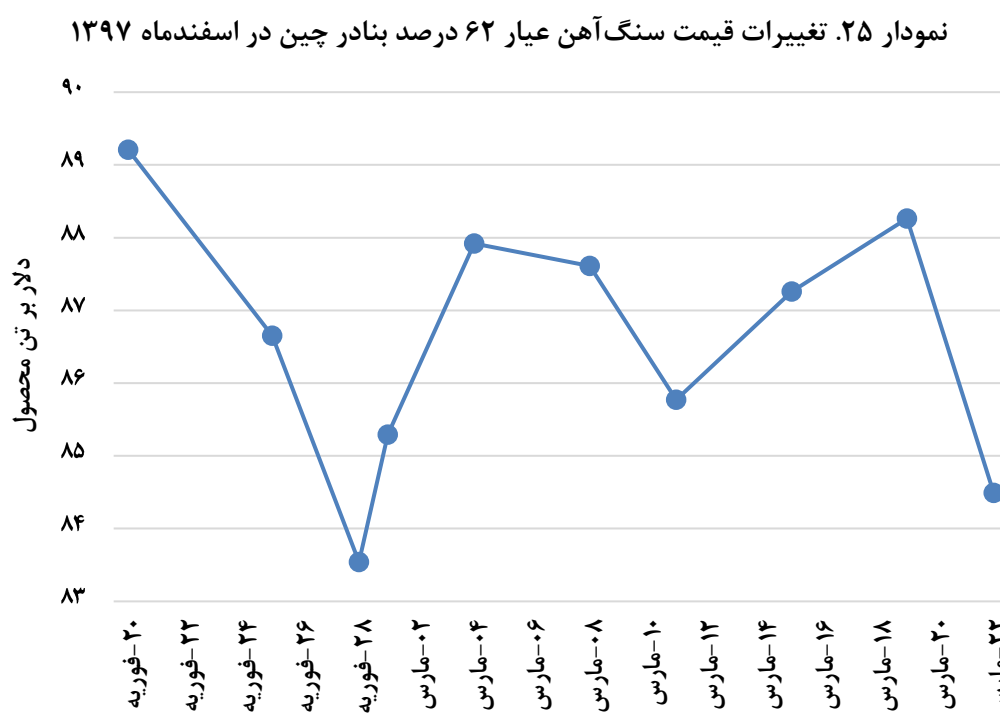

مأخذ: متال بولتن.

1. Lead LME Official Daily
2. Coking Coal Premium Hard CFR China

مأخذ: بورس فلزات لندن.

مأخذ: متال بولتن.

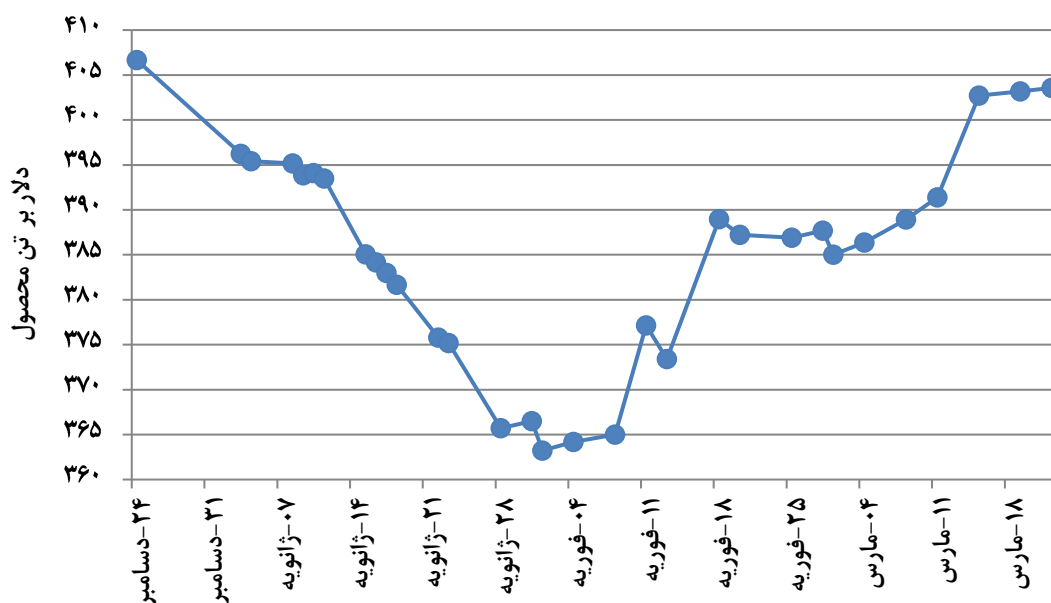
۳. جمع‌بندی تحولات داخلی و بین‌المللی زمستان ۱۳۹۷ در بخش معادن و صنایع معدنی

۳-۱. تحولات بین‌المللی بازار محصولات معدنی و فلزات اساسی

از جمله مهم‌ترین رویدادهای اثرگذار بر بازار محصولات معدنی و فلزی دنیا در سه‌ماهه آخر سال ۱۳۹۷ می‌توان به توافق اولیه تجاری میان آمریکا و چین و آثار مثبت آن بر بازار کامودیتی‌ها، آزاد کردن منابع در قالب اعطای تسهیلات به واحدهای تولیدی و صنعتی، حوزه مسکن، خودرو و لوازم خانگی برای تحریک اقتصاد این کشور، شکست سد باطله معدن سنگ‌آهن وله برزیل و کاهش عرضه حدود ۷۰ میلیون تنی کنسانتره و گندله در بازار جهانی، طوفان و سیل در استرالیا، پرو و شیلی و اثرگذاری بر فعالیت معادن سنگ‌آهن، مس و زغال‌سنگ و کاهش قابل توجه موجودی انبارهای بورس فلزات لندن اشاره کرد. در مجموع رویدادهای سه‌ماهه آخر ۱۳۹۷ در دنیا در جهت رشد قیمت کامودیتی‌ها و بهبود بازار بوده است.

همان‌طور که در نمودار زیر مشخص است، قیمت پودر آلومینا به عنوان ماده اصلی تولید آلومینیم پس از رسیدن به زیر ۳۶۵ دلار بر تن از اواخر ژانویه ۲۰۱۹ روندی صعودی داشته و در اواخر مارس ۲۰۱۹ به بیش از ۴۰۰ دلار بر تن رسید. از عمده دلایل افزایش قیمت پودر آلومینا کاهش صادرات بوکسیت برزیل به دلیل برخی سخت‌گیری‌های زیست‌محیطی در ادامه حادثه معدن وله بوده است.

نمودار ۲۶. تغییرات قیمت پودر آلومینا (ماده اولیه اصلی تولید آلومینیم) در سه‌ماهه آخر سال ۱۳۹۷

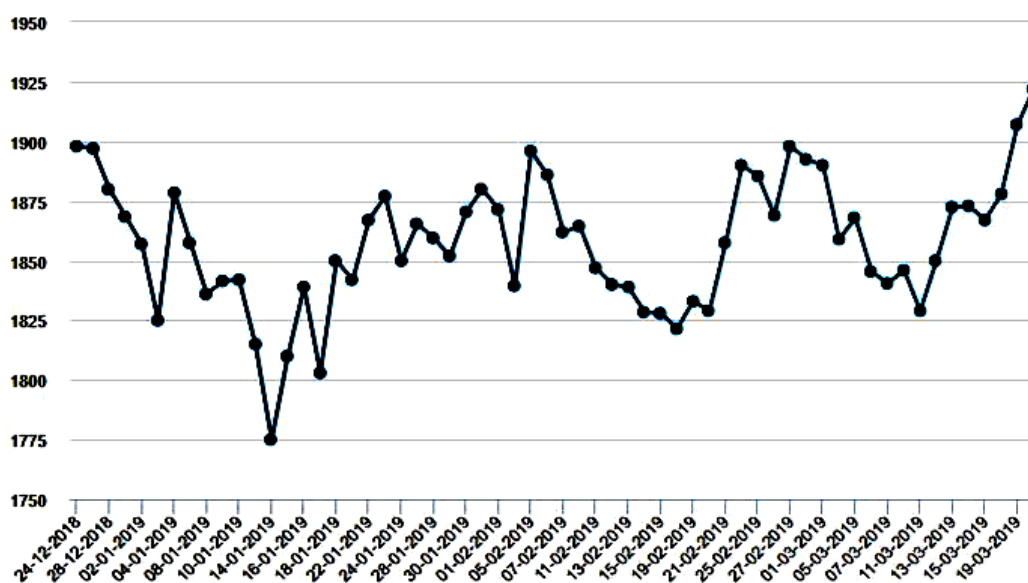

مأخذ: همان.

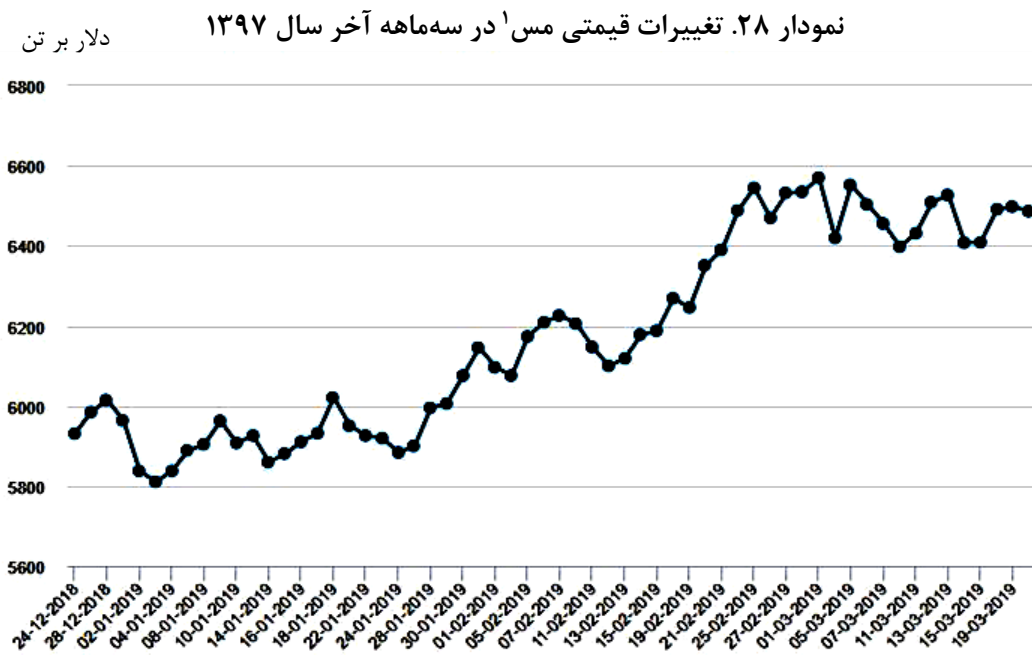
در دسامبر سال ۲۰۱۸، تولیدکننده بزرگ آلومینیم در چین با هدف تقویت بازار و جلوگیری از افت قیمت این فلز، وعده کاهش تولید دادند. در کنار این مسئله کنگره آمریکا طرحی را برای مخالفت با لغو تحریم‌های شرکت روسال ارائه داد که موجب رشد قیمت این فلز شد که البته در ۱۷ ژانویه ۲۰۱۹ سنای آمریکا با بازگشت تحریم‌های روسال مخالفت کرد. بنابراین لغو تحریم روسال، رسیدن سیگنال مثبت از توافق تجاری چین و آمریکا، کاهش موجودی انبارهای بورس فلزات لندن و کاهش احتمال راه‌اندازی واحد تولید آلومینا در برزیل عوامل بودند که موجب رشد قیمت آلومینیم در ابتدای سال ۲۰۱۹ شدند. در اواخر فوریه ۲۰۱۹ نیز تعطیلی دو کارخانه تولید آلومینیم در ونزوئلا به دلیل چالش‌های داخلی این کشور روند صعودی قیمت‌ها را ادامه داد. افزایش قیمت آلومینا به بیش از ۴۰۰ دلار بر تن در مارس ۲۰۱۹ و کاهش صادرات بوکسیت برزیل نیز از دیگر عوامل این رشد قیمتی بودند. نمودار زیر روند تغییرات قیمت جهانی آلومینیم را در بورس فلزات لندن نشان می‌دهد.

نمودار ۲۷. تغییرات قیمت جهانی شمش آلومینیم^۱ در سه ماهه آخر سال ۱۳۹۷ دلار بر تن

مأخذ: بورس فلزات لندن.

در سه ماهه پایانی سال ۱۳۹۷، تعطیلی برخی معادن مس در کشورهای اندونزی، مغولستان، پرو و شیلی و روند افزایش شکاف میان عرضه و تقاضای جهانی این فلز و همچنین سیاست‌های اقتصادی چین برای تحریک اقتصاد این کشور موجب شد تا قیمت این فلز روند صعودی خود را حفظ کند و در روزهای پایانی مارس ۲۰۱۹ به حدود ۵۶۰۰ دلار بر تن برسد.

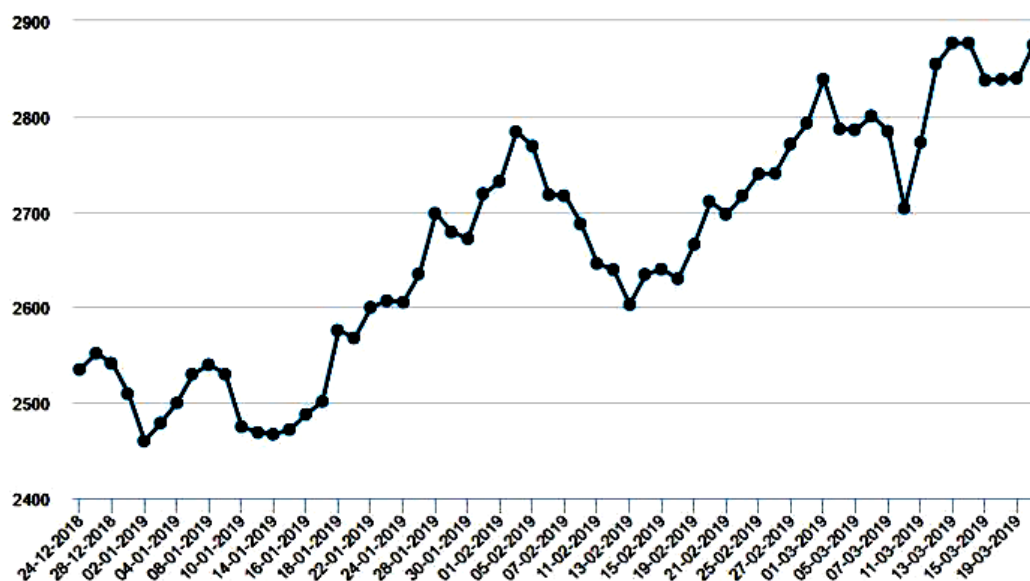

مأخذ: همان.

کاهش عرضه، کاهش موجودی انبارهای بورس فلزات لندن و اخبار امیدبخش از مذاکرات تجاری چین و آمریکا عواملی بودند که موجب رشد قیمت فلزاتی مانند سرب و روی در سه ماهه آخر سال ۱۳۹۷ در دنیا شدند.

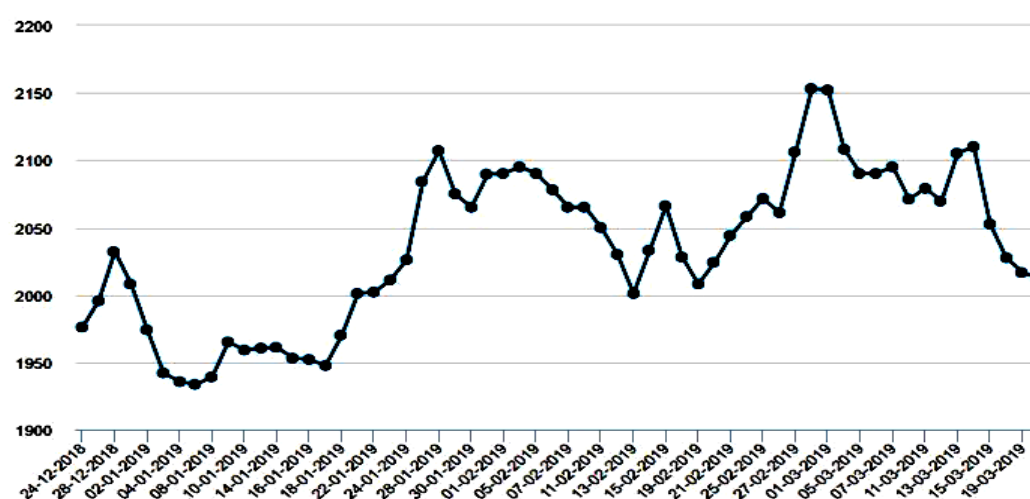

نمودار ۲۹. تغییرات قیمت جهانی شمش روی^۱ در سه ماهه آخر سال ۱۳۹۷ دلار بر تن

مأخذ: همان.

نمودار ۳۰. تغییرات قیمت جهانی شمش سرب^۲ در سه ماهه آخر سال ۱۳۹۷ دلار بر تن

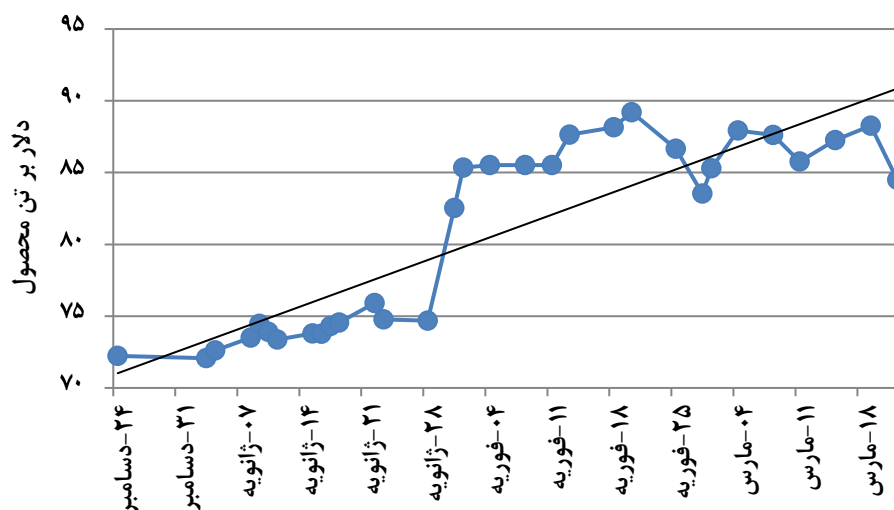
مأخذ: همان.

حادثه معدن سنگ آهن وله برزیل مهم‌ترین رویداد ماه‌های آغازین سال ۲۰۱۹ بود که به کسری عرضه ۷۰ میلیون تنی کنسانتره و گندله در دنیا منجر شده و باعث رشد قیمت سنگ‌آهن شد. قبل از این حادثه به دلیل انبارسازی تولیدکنندگان چینی، قیمت سنگ‌آهن با افزایش ملایمی روبه‌رو بود که

1. Zinc LME Official Daily
2. Lead LME Official Daily

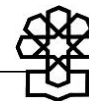
پس از حادثه معدن برزیل این افزایش شدت بیش‌تری به خود گرفت.

نمودار ۳۱. تغییرات قیمت سنگ آهن عیار ۶۲ درصد بنادر چین در سه ماهه آخر سال ۱۳۹۷

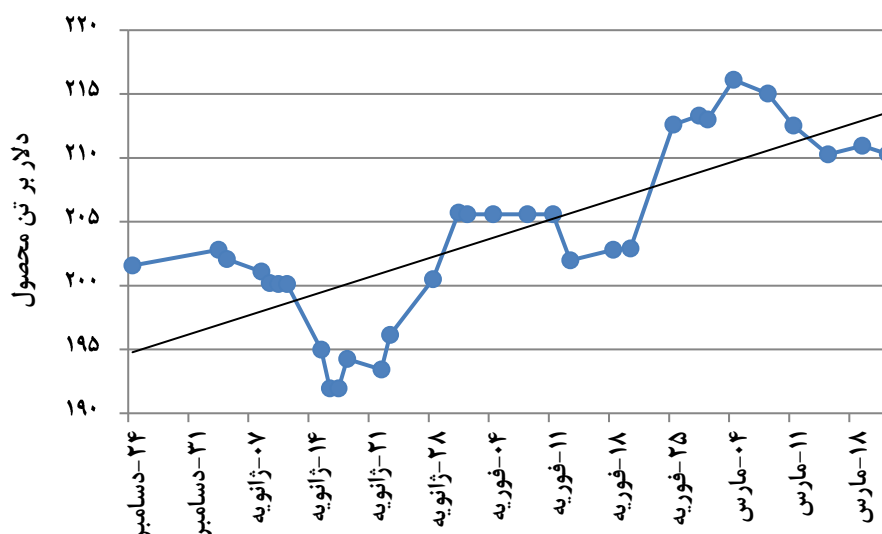

مأخذ: متال بولتن .

افزایش قیمت سنگ آهن در کنار سیگنال مثبت توافق میان چین و آمریکا و سیاست‌های تحریک اقتصادی در چین منجر به رشد قیمت جهانی فولاد و هجوم تقاضا به سمت قراضه و در نتیجه رشد قیمت قراضه شد. تحولات حوزه سنگ آهن و فولاد بر قیمت جهانی زغال سنگ کک‌شو نیز اثر گذاشت و در کنار حوادث طبیعی در استرالیا موجب رشد قیمت زغال سنگ کک‌شو شد.

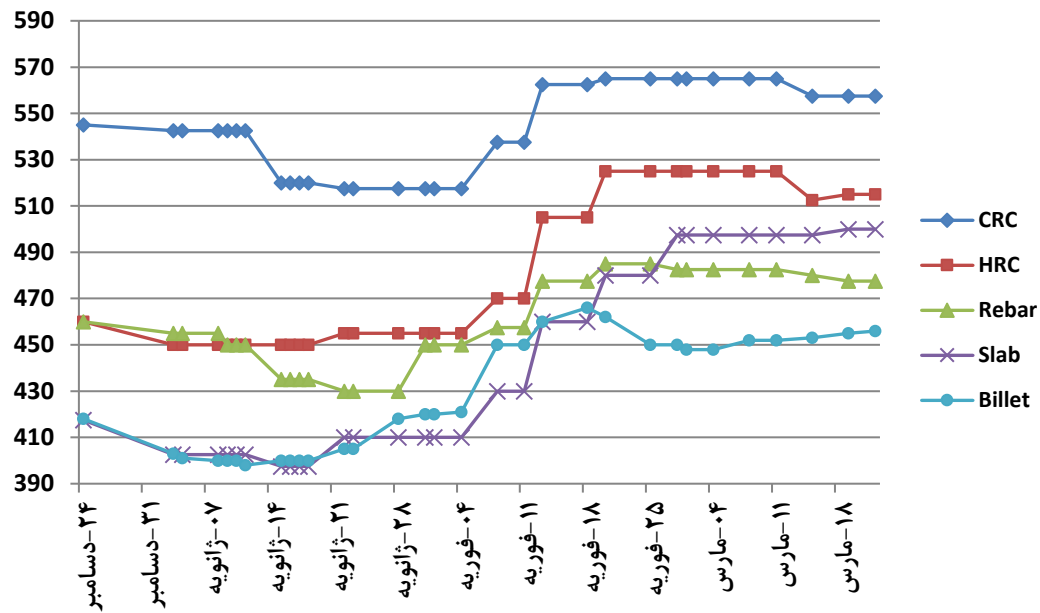
نمودار ۳۲. تغییرات قیمت زغال سنگ کک‌شوا در سه‌ماهه آخر سال ۱۳۹۷

مأخذ: همان.

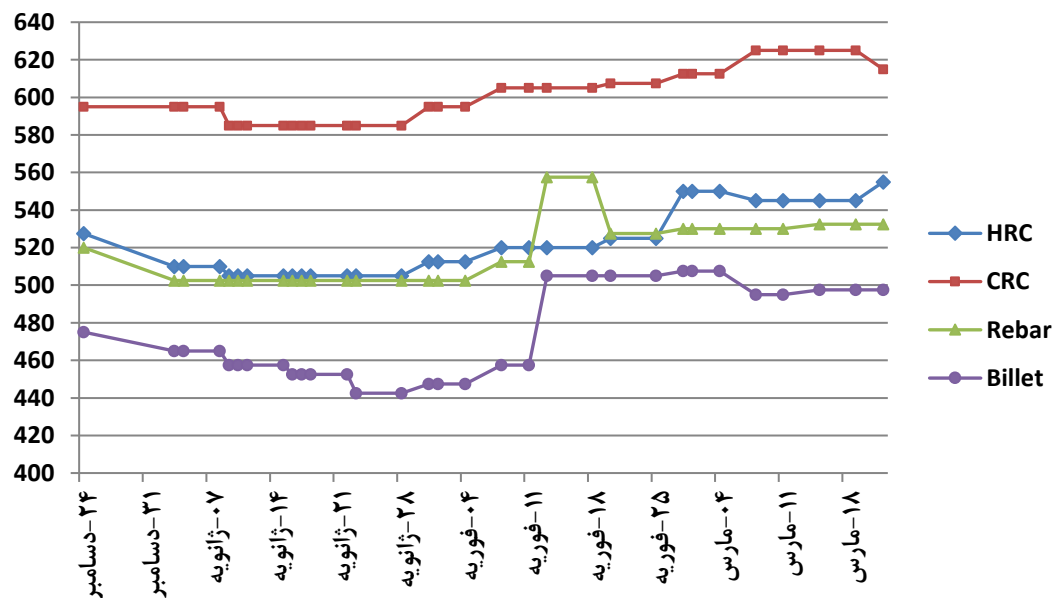
علاوه بر تأثیر عوامل مختلفی چون توافق تجاری چین و آمریکا و سیاست‌های تحریک اقتصادی کشور چین، در اوایل ژانویه ۲۰۱۹، افت تولید معادن چین و افزایش واردات سنگ آهن این کشور موجب رشد قیمت سنگ آهن شد و در ادامه با شکستن سد باطله معدن وله برزیل و کسری عرضه ۷۰ میلیون تنی کنسانتره و گندله، روند رو به رشد قیمت سنگ آهن افزایش یافت و همین مسئله موجب رشد قیمت فولاد و محصولات فولادی شد. ماه دسامبر که به دلیل کم رونق بودن ساخت و ساز در کشور چین قیمت فولاد نزولی بود، از اواخر ژانویه روند صعودی به خود گرفت. میزان رشد قیمت انواع فولاد و محصولات فولادی شاخص قیمت منطقه‌ای کشورهای CIS و شاخص قیمت منطقه‌ای بندر جبل علی امارات در نمودارهای زیر آمده است.

نمودار ۳۳. روند تغییرات قیمت فولاد - شاخص قیمت منطقه‌ای کشورهای CIS^۱ دلار بر تن

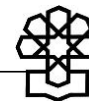
مأخذ: همان.

نمودار ۳۴. روند تغییرات قیمت فولاد - شاخص قیمت منطقه‌ای بندر جبل علی امارات دلار بر تن

مأخذ: همان.

1. The Commonwealth of Independent States (CIS)

۳-۲. تحولات داخلی در حوزه معادن و صنایع معدنی کشور

بخش معادن و صنایع معدنی ایران در سال ۱۳۹۷ شاهد رویدادهای داخلی و بین‌المللی متعددی بوده است. بازگشت تحریم‌های ایالات متحده آمریکا پس از خروج این کشور از توافق برجام و نابسامانی‌های ارزی کشور از عوامل مهم و اثرگذار بر تولید و تجارت محصولات معدنی و فلزی ایران بود. به‌هم‌ریختگی بازار داخل، دخالت دولت در قیمتگذاری محصولات معدنی و فلزی به همراه سیاست‌های ارزی بانک مرکزی موجب ایجاد موانع جدی در تولید و صادرات بخش معدن و صنایع معدنی کشور شده است به طوری که صادرات محصولات بخش معدن و صنایع معدنی در سال ۱۳۹۷ از نظر وزنی ۵ درصد و از نظر ارزشی ۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۶ افت داشته است. در کنار این موارد، در زمینه تولید برخی محصولات مانند مس کاند (۵۴/۵ درصد)، گندله سنگ‌آهن (۳۲ درصد)، آهن اسفنجی (۲۸/۵ درصد)، زغال‌سنگ (۲۷ درصد) رشد تولید قابل توجه بوده است. افزایش قیمت گاز مصرفی واحدهای فولادسازی، افتتاح بخشی از ظرفیت‌های زنجیره ارزش فولاد کشور، افتتاح واحد تولید شمش آلومینیم شرکت آلومینای ایران و کاهش قابل توجه تولید آلومینیم در واحدهای المهدی و هرمزال به دلیل ابطال واگذاری این کارخانه از رویدادهای دیگر در اواخر سال ۱۳۹۷ بوده است.

منابع و مآخذ

۱. آمار تولید سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۲. آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران
۳. آمار تولید و تجارت دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت
۴. گزارش‌های متال بولتن
۵. آمار تحولات قیمتی محصولات فلزی بورس فلزات لندن (LME)
۶. آمار معاملات مسکن، وزارت راه و شهرسازی
۷. شجاعی، سعید و علی‌اصغر، اژدری. «بررسی آشفستگی‌ها در بازار خودرو و راه‌حل‌های فوری تسویه بازار»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل، ۱۶۳۷۷ (۱۳۹۸)

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۶۴۶۶

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: گزارش تحولات بین‌المللی و داخلی در حوزه معادن و صنایع معدنی در سه‌ماهه
آخر سال ۱۳۹۷ (فصل زمستان) (22 December 2018 – 20 March 2019)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه معدن و صنایع معدنی)

تهیه و تدوین: محسن دژکام

مدیر مطالعه: بابک بهادری

ناظران علمی: حسین افشین، علی اصغر اژدری

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. تحولات

۲. معدن

۳. صنایع معدنی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸/۳/۱۸